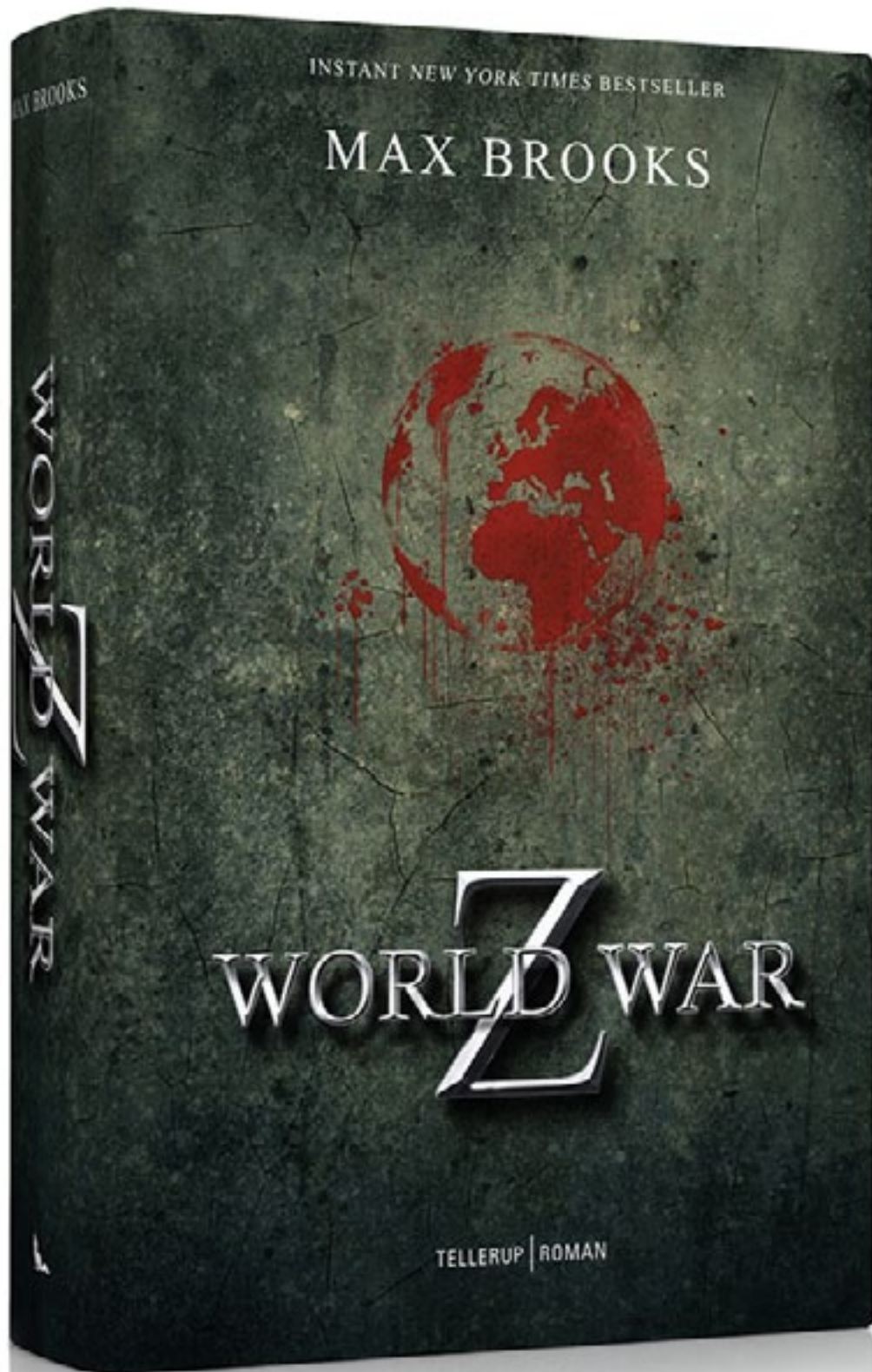

LÆS STARTEN AF:

WORLD WAR Z

INDLEDNING

Den er kendt under mange navne: krisen, de mørke år, den omvandrede pest, så vel som nyere og mere 'hippe' betegnelser som den store zombiekrig eller første zombieverdenskrig. Jeg bryder mig personligt ikke om sidstnævnte betegnelse, for den forudsætter at der kommer en anden zombieverdenskrig. Den vil altid hedde zombiekrigen for mig, og selvom mange folk måske vil stejle over den uvidenskabelige betegnelse zombie, vil de have svært ved at finde en mere universelt accepteret betegnelse for de væsner der næsten udryddede os. Zombie vil altid være et knusende ord med en uforlignelig evne til at fremkalde minder og følelser, og det er disse minder og følelser der er emnet for denne bog.

Dette kildeskrift med erindringer fra den største konflikt i menneskehedens historie, ville ikke være blevet til hvis det ikke havde været for en mindre, og meget mere personlig, konflikt mellem mig og forkvinden for den kommission der skulle udarbejde de Forenede Nationers Efterkrigsrapport. Da jeg begyndte at arbejde for kommissionen, var det intet mindre end et arbejde jeg elskede. Min rejsegodtgørelse, min sikkerhedsgodkendelse, min samling translatører, både menneskelige og elektroniske, for ikke at tale om min lille, men nærmest uvurderlige automatiske transkribent (en der er så langsom på et tastatur som mig, kunne ikke ønske sig en bedre gave) viste i hvor høj

WORLD WAR Z

grad mit arbejde på projektet blev værdsat og respekteret. Så det siger sig selv at jeg blev yderst chokeret da jeg opdagede at næsten halvdelen af dette arbejde var udeladt i den endelige udgave af rapporten.

„Det var alt for personligt,“ sagde forkvinden under en af vores mange ’livlige’ diskussioner. „Det indeholdt alt for mange meninger, for mange følelser. Denne rapport har et andet sigte. Vi har brug for nøgne tal og kendsgerninger der ikke er forplumrede af den menneskelige faktor.“ Hun havde selvfølgelig ret. Den officielle rapport var en samling anonyme, hårde data, en objektiv kamprapport der ville give fremtidige generationer mulighed for at studere det apokalyptiske årtis begivenheder uden at blive påvirket af ’den menneskelige faktor’. Men er den menneskelige faktor ikke det der giver os følelsen af at være forbundet med fortiden? Vil fremtidige generationer gå lige så højt op i kronologier og statistikker over tabstal, som i personlige beretninger fra personer der ikke er så forskellige fra dem selv? Hvis vi holder den menneskelige faktor ude, risikerer vi så ikke at skabe en distance til historien som, Gud forbyde det, måske vil få os til at gentage den? Og når alt kommer til alt, er den menneskelige faktor så i virkeligheden ikke det eneste der adskiller os fra den fjende vi nu omtaler som de levende døde? Jeg fremførte dette argument over for min chef, på en måde der måske ikke var helt så professionel som den burde være, og da jeg havde udbrudt: „Vi kan ikke lade disse historier dø!“ svarede hun prompte: „Så skriv en bog. Du har stadig alle dine noter, og rent juridisk står det dig frit for at bruge dem. Hvem forhindrer dig i at holde disse beretninger i live i din egen (kraftudtryk slettet) bog?“

Der vil utvivlsomt være kritikere som vil mene at det er forkasteligt at lave en personlig historiebog så kort tid efter afslutningen på de verdensomspændende krigshandlinger. Der er trods alt kun gået tolv år siden man kunne erklære sejr på det amerikanske fastland, og knap nok et årti siden den sidste store verdensmagt fejrede sin redning på Kinas befrielsesdag. Men eftersom de fleste mennesker be-

WORLD WAR Z

tragter befrielsen af Kina som den officielle afslutning på krigen, har vi med en kollega i FN's ord 'levet i fred omtrent lige så længe som vi var i krig', så hvordan kan vi overhovedet gøre os kloge på krigen så kort tid efter? Det er en fornuftig indvending, som fordrer et svar. For denne generations vedkommende, for dem der har kæmpet og lidt så vi kunne få vores årti med fred, er tiden ikke kun en allieret, men også en fjende. Ja, de kommende år vil byde på efterrationaliseringer og give større indsigt i erindringer fordi de kan ses i lyset af en mere afklaret efterkrigsverden. Men mange af disse erindringer vil måske ikke eksistere længere, fordi de er fanget i kroppe og sind der er for ødelagte eller svagelige til at se frugten af deres sejr blive høstet. Det er ingen hemmelighed at tilværelsen overalt i verden kun er en skygge af sig selv i forhold til livet før krigen. Selv i USA, hvor økonomien er på vej op igen og hvor alle har sygesikring, har vi problemer som fejlnæring, forurening og opblussen af dårligdomme der tidligere har været udryddet. Der er ganske enkelt ikke resurser nok til at behandle alle de fysisk og psykisk sårede. Det er denne fjende, tiden, der har fået mig til at give afkald på den luksus det er at kunne se begivenheder i bagklogskabens lys og udgive de overlevendes beretninger. Måske vil nogen om flere årtier tage opgaven på sig med at nedfælde de meget ældre, og meget visere, overlevendes erindringer. Måske er jeg endda en af dem.

Selvom denne bog hovedsageligt består af erindringer, har jeg inkluderet mange detaljer som også er at finde i den oprindelige kommissionsrapport, det være sig detaljer af teknologisk, social, økonomisk art med mere, fordi de har forbindelse til stemmerne på disse sider. Dette er deres bog, ikke min, og jeg har så vidt muligt forsøgt at gøre mig usynlig. De spørgsmål der er medtaget i teksten, er der kun for at kaste lys over noget som læseren måske ville have spurgt om. Jeg har forsøgt at undgå fordømmelser og enhver form for kommentarer, og hvis nogen menneskelig faktor skal fjernes, så lad det blive min.

WORLD WAR Z

ADVARSLER

CHONGQING-OMRÅDET,
DEN FORENEDE KINESISKE FØDERATION

[I tiden før krigen var befolkningstallet i regionen over femogtredivemillioner. Nu er der knap nok halvtreds tusinde. Midlerne til genopbygning er ankommet sent til denne del af landet, da regeringen har valgt at fokusere på den mere tætbeboede kyst. Her er intet egentligt elnet, intet andet rindende vand end Yangtze-floden. Men gaderne er fri for murbrokker, og det lokale 'sikkerhedsråd' har forhindret at der er sket udbrud efter krigen. Formanden for dette råd, Kwang Jingshu, er en læge som trods sin fremskredne alder og krigsskader stadig formår at tage på sygebesøg hos alle sine patienter.]

Det første udbrud jeg så, fandt sted i en afsides beliggende landsby der ikke havde noget officielt navn. Landsbyboerne kaldte den Ny Dachang, men det var mest af sentimentale grunde. Deres tidligere hjem, Gammel Dachang, havde ligget der siden de tre kongedømmers tid, med gårde og huse og endda træer der efter sigende var flere hundrede

WORLD WAR Z

år gamle. Da De Tre Slugters Dæmning var bygget færdig og vandet i reservoiret begyndte at stige, var en stor del af Dachang blevet fjernet, mursten for mursten, og derefter genopbygget højere oppe. Denne Ny Dachang var imidlertid ikke et landsbysamfund længere, men derimod et 'nationalhistorisk museum'. De stakkels bønder må have følt en hjerteskerende ironi i at de først så deres by blive reddet, men siden kun kunne besøge den som turister. Det er måske derfor nogle af dem valgte at kalde deres nyopførte landsby Ny Dachang, på den måde kunne de bevare en smule af forbindelsen til deres fortid, om ikke andet, så i et navn. Personligt anede jeg ikke at der fandtes mere end en Ny Dachang, så du kan forestille dig min forvirring da der blev ringet efter mig.

Der var stille på sygehuset, det havde været en begivenhedsløs nat til trods for at der skete stadig flere spritulykker. Motorcykler var ved at blive populære. Vi plejede at sige at Harleyer dræbte flere unge kinesere end alle de amerikanske soldater havde gjort under Koreakrigen. Derfor var jeg også glad for at det havde været en stille vagt. Jeg var træt og havde ondt i ryggen og fødderne. Jeg var på vej ud for at ryge en cigaret og se solen stå op, da jeg hørte receptionisten tilkalde mig over højtaleranlægget. Receptionisten den aften var ny og forstod ikke helt den lokale dialekt. Der havde været en ulykke, eller nogen var blevet ramt af sygdom. Men det hastede i hvert fald, så meget stod klart og vi skulle helst sende hjælp med det samme.

Jeg kunne ikke sige nej. De yngre læger, de unge der blot ser lægegerningen som en måde at polstre deres bankkonti på, de gad helt sikkert ikke hjælpe en eller anden fattig bonde uden at få noget ud af det. Men jeg er vel inderst inde stadig en gammel revolutionær. 'Det er vor pligt at holde os selv ansvarlige over for folket'.¹ De ord betyder stadig noget for mig ... og jeg forsøgte at huske på det mens min

---

¹ Fra *Citater fra formand Mao Zedong*, oprindeligt fra *Situationen og vores politik efter sejren i Modstandskrigen mod Japan*, 13. august, 1945.

WORLD WAR Z

Deer² skrumpede hen over grusvejene som regeringen aldrig havde fået asfalteret som lovet.

Jeg havde pokkers svært ved at finde stedet. Det eksisterede ikke officielt, så derfor var det heller ikke at finde på noget kort. Jeg fór vild adskillige gange og blev nødt til at spørge de lokale om vej, men de troede selvfølgelig alle sammen at jeg mente museumsbyen. Jeg var godt utålmodig da jeg endelig nåede en lille samling huse på bakketoppen. *Nu har det bare at være noget pokkers alvorligt*, tænkte jeg. Det fortrød jeg så snart jeg så deres ansigter.

Der var syv i alt, de lå alle sammen på feltsenge og var alle næsten helt bevidstløse. Landsbyboerne havde flyttet dem ind i deres nye forsamlingshus. Gulvet og væggene var af rå cement. Luften var kold og fugtig. *Der er ikke noget at sige til at de er syge*, tænkte jeg. Jeg spurgte landsbyboerne hvem der havde taget sig af dem. De svarede 'ingen' og at det ikke var 'sikkert'. Jeg havde lagt mærke til at døren var låst udefra. Landsbyboerne var tydeligvis skræmt fra vid og sans. De krympede sig og hviskede, nogle af dem holdt sig på afstand og bad. Deres opførsel gjorde mig vred. Jeg var ikke vred på dem som sådan eller på den enkelte person, det må du forstå, men jeg var vred over det de repræsenterede i vores land. Vi var endelig ved at genvinde vores retmæssige position som menneskehedens rige i midten, efter at være blevet underkuet, udnyttet og ydmyget af fremmede i flere århundreder. Vi var den rigeste og mest dynamiske supermagt i verden, herrer over såvel det ydre rum som cyberspace. Det var begyndelsen på det som verden endelig var ved at anerkende som 'Kinas århundrede', men alligevel levede mange af os som disse uoplyste bønder, i samfund der var lige så stillestående og overtroiske som de vildes i den tidlige Yangshao-kultur.

Jeg var stadig fortabt i min fornemme kulturkritik da jeg gik ned på knæ for at tilse den første patient. Hun havde høj feber, fyrre grader celsius, og hun rystede voldsomt. Hun jamrede en smule og mumlede

---

² En type bil der blev produceret i Folkerepublikken Kina før krigen.

WORLD WAR Z

usammenhængende når jeg forsøgte at bøje hendes arme og ben. Hun havde et sår på højre underarm, et bidmærke. Da jeg undersøgte det nærmere, fandt jeg ud af at det ikke var fra et dyr. Biddets radius og tandmærkerne fortalte mig at det måtte stamme fra et lille, eller måske ungt, menneske. Jeg antog at såret var årsag til infektionen, men det var overraskende rent. Jeg spurgte endnu en gang landsbyboerne om hvem der havde plejet disse mennesker. Og endnu en gang svarede de at det var der ingen der havde. Jeg vidste at det ikke kunne passe. Et menneskes mund er spækket med bakterier, faktisk med endnu flere end der er i gabet på selv den mest uhygiejniske hund. Hvorfor var kvindens sår ikke bullent af betændelse hvis der ikke var nogen der havde rensset det?

Jeg tilså de seks andre patienter. De havde alle sammen lignende symptomer og lignende sår forskellige steder på kroppen. Jeg spurgte en mand, den patient der virkede mest klar i hovedet, hvem eller hvad det var der havde givet dem disse sår. Han fortalte mig at det var sket da de forsøgte at pacificere 'ham'.

„Hvem?“ spurgte jeg.

Jeg fandt 'patient nul' bag en låst dør i et tomt hus i den modsatte ende af landsbyen. Han var tolv år gammel. Hans hænder og fødder var bundet sammen med plastiksnore. Selvom hans hud var skrabet af omkring snorene, var der intet blod. Han blødte heller ikke fra sine andre sår, ikke fra de dybe flænger i sine arme og ben, og heller ikke fra det store, tørre hul hvor hans højre storetå havde siddet. Han vred og snoede sig mens han knurrede som et dyr bag kneblen.

Til at begynde med forsøgte landsbyboerne at holde mig tilbage. De advarede mig mod at røre ham fordi han var forbandet. Jeg rystede deres hænder af mig med en skuldertrækning og rakte ud efter min maske og handsker. Drengens hud var lige så kold og grå som cementen han lå på. Jeg kunne hverken finde hans puls eller mærke hans hjerte slå. Han havde spærret sine indsunkne øjne vidt op, og der var et vildt blik i dem. Han blev ved med at stirre på mig som et bidsk rovdyr. Han

WORLD WAR Z

var af uforklarlige årsager fjendtlig over for mig under hele undersøgelsen, han forsøgte at gribe fat i mig med sine bundne hænder og prøvede at snappe ud efter mig selvom han var kneblet.

Hans bevægelser var så voldsomme at jeg blev nødt til at kalde på to af de største landsbyboere så de kunne hjælpe mig med at holde ham nede. I begyndelsen nægtede de at rukke sig ud af stedet og krøb sammen i døråbningen som små kaninunger. Jeg forklarede dem at der ikke var risiko for at de blev inficerede hvis de brugte maske og handsker. Da de rystede på hovedet, gav jeg dem direkte ordre til det, selvom jeg ikke havde nogen form for bemyndigelse til at kunne kræve noget sådant.

Men mere skulle der ikke til. De to store mænd satte sig på knæ ved siden af mig. Den ene holdt drengens fødder mens den anden tog armene. Jeg forsøgte at tage en blodprøve, men der kom kun en brun, tyktflydende materie ud. Da jeg trak kanylen ud, begyndte drengen igen at kæmpe voldsomt imod.

En af mine 'sygehjælpere', ham der havde ansvaret for at holde knægtens arme, opgav at holde dem fast med hænderne og tænkte at det nok var sikrere bare at presse dem ned mod gulvet med sine knæ. Men drengen spjættede voldsomt og jeg hørte hans venstre arm brække. Savtakkede ender af både albuebenet og spolebenet stak ud fra hans grå kød. Selvom drengen ikke skreg, og slet ikke lod til at bemærke det, fik det begge hjælpere til at springe op og fare ud af lokalet.

Jeg gik instinktivt adskillige skridt væk. Jeg er flov over at indrømme det. Jeg har været læge det meste af mit voksne liv. Jeg blev uddannet og ... man kan endda kalde det 'opfostret' af Folkets Befrielseshær. Jeg har behandlet ikke så få mennesker der var såret i kamp, set døden i øjnene ved mere end en enkelt lejlighed, og nu var jeg bange, virkelig bange, for dette skrøbelige barn.

Drengen begyndte at vride sig for at komme hen til mig, og hans arm brækkede helt over. Kød og muskler gik fra hinanden indtil den venstre hånd ikke hang fast på håndledet længere, men stadig var bundet til

WORLD WAR Z

den højre. Hans højre arm var fri nu, og han brugte den til at slæbe sig hen over gulvet.

Jeg skyndte mig udenfor og låste døren bag mig. Jeg forsøgte at genvinde fatningen og få kontrol over min frygt og min skam. Min stemme knækkede alligevel over da jeg spurgte landsbyboerne hvordan drengen var blevet inficeret. Ingen svarede. Jeg begyndte at kunne høre banken på døren. Det var drengen der hamrede sin næve mod det tynde træ. Jeg havde svært ved at lade være med at fare sammen ved hvert slag. Jeg bad til at de ikke lagde mærke til at al farve forsvandt fra mit ansigt. Jeg råbte, bange såvel som frustreret, at jeg *skulle* have at vide hvad der var sket med barnet.

En ung kvinde trådte frem, måske var hun hans mor. Jeg kunne se at hun havde grædt i dagevis, for hendes øjne var tørre, men helt røde. Hun tilstod at det var sket mens drengen og hans far havde været ude og 'månefiske', hvilket betyder at de havde dykket ned til de oversvømmede ruiner i reservoiret ved De Tre Slugters Dæmning. Der var over elleve hundrede forladte landsbyer og byer så man kunne altid gøre sig håb om at finde noget værdifuldt. Det var en meget almindelig, og meget ulovlig skik, dengang. Hun forklarede at de ikke plyndrede, at det var deres egen landsby, Gammel Dachang, og at de bare forsøgte at få fat på nogle arvestykker fra de huse der ikke var blevet flyttet. Hun gentog dette, og jeg var nødt til at afbryde hende med løfter om at jeg ikke ville melde hende til politiet. Til sidst forklarede hun at drengen var kommet grædende op af vandet, at han havde haft et bidmærke på sin fod. Han vidste ikke hvad der var sket, vandet havde været for mørkt og mudret. Ingen havde set hans far siden da.

Jeg fandt min mobiltelefon frem og kontaktede en gammel kammerat fra min tid i hæren, dr. Gu Wen Kuei som nu arbejdede på Institut for Infektionssygdomme på Chongqing Universitet.³ Vi udvekslede

---

³ Institut for infektiøse og parasitære sygdomme ved Chongqing Universitetshospital.

WORLD WAR Z

høfligheder, snakkede kort om vores helbred og vores børnebørn. Det var det eneste behørigt at gøre. Så fortalte jeg ham om udbruddet og lyttede mens han kom med vittigheder om bondeknoldenes uhygiejniske vaner. Jeg forsøgte at grine med, men fortsatte og sagde til ham at jeg mente hændelsen måske var alvorlig. Han spurgte mig nærmest modstræbende hvad symptomerne var. Jeg fortalte ham det hele, om biddene, feberen, drengen, armen ... hans ansigt stivnede pludselig. Hans smil forsvandt.

Han bad mig om at vise ham de inficerede. Jeg gik tilbage til forsamlingshuset og holdt mobilens kamera hen over hver eneste patient. Han bad mig om at flytte kameraet tættere på nogle af selve sårene. Det gjorde jeg, og da jeg igen holdt skærmen op til mit ansigt, så jeg at billedforbindelsen var blevet afbrudt.

„Bliv hvor du er,“ sagde han. Han var kun en fjern, afmålt stemme nu. „Få navnene på alle der har været i kontakt med de inficerede. Dem der allerede er smittede skal lukkes inde. Hvis nogen af patienterne er gået i koma, skal du rømme lokalet og spærre udgangen.“ Hans stemme var tonløs og robotagtigt, som om han havde forberedt denne tale eller læste op fra noget. „Er du bevæbnet?“ spurgte han mig. „Nej, hvorfor skulle jeg være det?“ svarede jeg. Han sagde kortfattet at han ville kontakte mig igen. Han var nødt til at ringe rundt til forskellige folk og der ville gå adskillige timer inden jeg kunne forvente at få ’bistand’.

De ankom inden for en time, halvtreds mænd i hærens store Z-8A-helikoptere, de var alle iført kemikaliedragter med store masker. De sagde at de kom fra Sundhedsministeriet. Jeg ved ikke hvem de troede der ville hoppe på den, selv bondeknoldene vidste at mændene med den brovne facon og frygtindgydende arrogance var fra Guoanbu.⁴

De startede med forsamlingshuset. Patienterne blev transporteret ud derfra på bærer, i lænker og kneblet. Så gik de hen og hentede dren-

---

⁴ Guokia Anquan Bu: Ministeriet for Statens Sikkerhed.

WORLD WAR Z

gen. Han blev båret ud i en ligpose. Hans mor hulkede og skreg mens hun og de øvrige landsbyboere blev gennet sammen så de kunne blive 'tilset'. Deres navne blev registreret og mændene tog blodprøver fra dem. Så blev de en efter en klædt helt af og fotograferet. Den sidste de tog tøjet af, var en gammel, indskrumpet kvinde. Hendes krop var tynd og forkrøblet, hendes ansigt havde tusinde rynker og hendes fødder var så bittesmå at de måtte have været snøret ind mens hun var ung. Hun rystede en knoglet knytnæve mod 'lægerne'. „Det her er jeres straf!“ råbte hun. „Det er hævnen for Fengdu!“

Det var Spøgelsernes By hun talte om. Fengdu, byen hvis templer og helligdomme var dedikeret til underverdenen. Den havde ligesom Gammel Dachang været så uheldig at ligge i vejen da Kina skulle tage sit næste store spring fremad. Den var blevet rømmet, jævnet med jorden og dernæst delvist oversvømmet. Jeg har aldrig været en overtroisk person, jeg har aldrig ladet mig blive afhængig af massernes opium. Jeg er læge, videnskabsmand. Jeg tror kun på det jeg kan se og røre. Jeg har aldrig betragtet Fengdu som andet end en billig, kitchet turistfælde. Selvfølgelig havde den gamle kones ord ingen effekt på mig, men hendes tonefald, hendes vrede ... hun havde været vidne til katastrofer nok i sine år på jorden. Krigsherrerne, japanerne, kulturrevolutionens mareridsagtige vanvid ... hun vidste at der var endnu et uvejr på vej, selvom hun ikke havde den nødvendige uddannelse til at forstå hvilken form for uvejr det var denne gang.

Min kollega dr. Kuei forstod det kun alt for godt. Han havde endda povet pelsen for at advare mig, givet mig tid nok til at ringe og måske advare nogle få andre inden 'Sundhedsministeriets' folk ankom. Det var noget han havde sagt ... en sætning han ikke havde brugt i meget lang tid, ikke siden 'mindre' træfninger ved grænsen til Sovjetunionen. Det var helt tilbage i 1969. Vi stod i en jordhule der fungerede som bunker, på vores side af Ussuri, mindre end en kilometer nede ad floden fra Zhenbao. Russerne lagde an til at generobre øen og deres enorme artilleri bragede løs mod vores styrker.

WORLD WAR Z

Gu og jeg havde været i færd med at fjerne sprængstykker fra maven på en soldat der ikke var ret meget yngre end os selv. Knægtens mave-tarm-kanal var blevet revet op, og vi havde blod og afføring overalt på vores kitler. Hvert syvende sekund slog der en granat ned tæt på, og vi var nødt til at bøje os ind over ham for at skærme såret mod jord der dryssede ned, og hver gang vi gjorde det, var vi så tæt på ham at vi kunne høre ham klynke svagt efter sin mor. Der var også andre stemmer, der kom fra det kulsorte mørke lige uden for indgangen til vores bunker. Desperate, vrede stemmer som ikke burde være på vores side af floden. Vi havde sat to infanterister til at holde vagt ved indgangen. En af dem råbte: „Spetsnaz!“ og begyndte at skyde ud i mørket. Nu kunne vi også høre andre skyde, men vi vidste ikke om det var vores eller deres soldater.

Endnu en granat ramte tæt på og vi bøjede os ind over den døende dreng. Gus ansigt var kun få centimeter fra mit. Sveden haglede ned ad hans pande. Selv i det svage skær fra en enkelt petroleumslygte kunne jeg se at han rystede og var bleg. Han kiggede på patienten, derefter hen mod døråbningen og til sidst på mig. „Bare rolig, vi skal nok klare den,“ sagde han pludselig. Her taler jeg om en mand der aldrig havde sagt noget som helst positivt i sit liv. Gu var evigt og altid bekymret, en neurotisk gnavpotte. Hvis han havde hovedpine, var det fordi han havde en hjernesvulst. Hvis det trak op til regn, var årets høst så godt som ødelagt. Det var hans måde at have kontrol over situationen på, hans livsstrategi der skulle sørge for at han altid ville være på forkant med tingene. Nu hvor han befandt sig i en situation der tegnede mere dystert end nogen af hans fatalistiske spådomme, havde han intet andet valg end at vende på en tallerken og indtage den stikmodsatte holdning. „Bare rolig, det skal nok gå det hele.“ For første gang udviklede situationen sig præcis som han havde forudsagt. Russerne krydsede aldrig floden, og det lykkedes os endda at redde vores patient.

I flere år efter plejede jeg at drille ham med hvad der havde skullet til for at vriste en smule optimisme ud af ham, og han svarede altid at der

WORLD WAR Z

skulle noget helvedes meget værre til før det skete igen. Nu var vi gamle mænd, og der ville snart ske noget meget værre. Det var lige efter han havde spurgt mig om jeg var bevæbnet. „Nej,“ svarede jeg. „Hvorfor skulle jeg være det?“ Så tav han lidt, jeg er sikker på at andre lyttede med. „Bare rolig,“ sagde han, „vi skal nok klare den.“ I det øjeblik gik det op for mig at der ikke var tale om et enkeltstående udbrud. Jeg afsluttede samtalen og skyndte mig at ringe til min datter i Guangzhou.

Hendes mand arbejdede for China Telecom og var i udlandet mindst en uge om måneden. Jeg sagde til hende at det ville være en god idé at hun rejste med ham næste gang han tog af sted, og at hun skulle tage sin datter med sig og at de skulle blive væk så længe de kunne. Jeg havde ikke tid til at forklare, signalet blev jammet lige da den første helikopter kom til syne. Det sidste jeg nåede at sige til hende var: „Bare rolig, vi skal nok klare den.“

[Kwang Jinshu blev arresteret af folkene fra Ministeriet for Statens Sikkerhed og fængslet uden der blev rejst sigtelse mod ham. Da det endelig lykkedes ham at flygte, havde udbruddet spredt sig ud over Kinas grænser.]

WORLD WAR Z

LHASA, FOLKEREPUBLIKKEN TIBET

[Verdens mest folkerige by er stadig ved at komme sig oven på resultatet af sidste uges parlamentsvalg. Socialdemokraterne har vundet en jordskredssejr og knust Det Lamaistiske Parti. Sejren fejres stadig højlydt på gader og stræder. Jeg møder Nury Televaldi på en tætpakket fortovscafé. Vi er nødt til at råbe for at kunne høre hinanden i det euforiske spektakel.]

Før udbruddet var det ikke populært at smugle over land. Det krævede store summer at få skaffet pas, falske turistbusser, kontakter og beskyttelse på den anden side. Dengang førte de to eneste lukrative ruter til Thailand og Myanmar. Der hvor jeg boede, i Kashi, var der kun en mulighed, og det var ind i de tidligere sovjetrepublikker. Ingen havde lyst til at tage dertil, og derfor var jeg ikke shetou⁵ til at begynde med. Jeg var importør af råopium, uslebne diamanter, piger, drenge, alt hvad der havde værdi i de sølle, primitive lande. Udbruddet ændrede alt. Pludselig blev vi bombarderet med tilbud, ikke bare fra liudong renkou,⁶ men også fra det I ville have kaldt folk der var på vej op i samfundet. Jeg havde forretningsfolk, private gårdejere og endda lavtstående statsembedsmænd. Det var folk der havde meget at miste. De var ligeglade med hvor de kom hen, de skulle bare ud af landet.

Vidste du hvad de flygtede fra?

Vi havde hørt rygter. Vi havde endda også haft et udbrud et sted i Kashi. Regeringen dyskede det hurtigt ned. Men vi havde vores anelser, vi vidste at der var noget galt.

---

5 Shetou: et 'slangehoved', en der smugler 'renshe' eller 'en slange' af flygtninge.

6 Liudong renkou: Kinas 'flydende befolkning' af arbejdskraft uden fast bopæl.

WORLD WAR Z

Forsøgte regeringen ikke at sætte en stopper for jer?

Jo, officielt gjorde de. Strafferammen for smugling blev forhøjet, grænsekontrollen blev skærpet ved checkpoints. De henrettede endda også nogle få shetou, offentligt, bare for at statuere et eksempel. Hvis man ikke kendte den sande historie, vidste hvad der foregik ligesom mig, ville man tro at der blevet slået hårdt ned.

Siger du at det ikke var tilfældet?

Jeg siger at jeg gjorde en masse mennesker rige, grænsevagter, bureaukrater, politifolk, endda også borgmesteren. Det var stadig gode tider for Kina, og den bedste måde at ære Formand Maos minde på var at se hans ansigt på så mange hundredyuan-sedler som muligt.

Og du havde stor fremgang?

Kashi var en by i rivende udvikling. Jeg tror at halvfems procent, måske mere, af al illegal landtransport mod vest gik gennem Kashi, og så var der også flyrejserne.

Flyrejserne?

Ikke ret mange. Det var kun i det små jeg transporterede renshe med fly. Et fragtfly til Kasakhstan eller Rusland fra tid til anden. Små-jobs. Det var ikke som østpå, i Guangdong og Jiangsu hvor de fik flere tusinder ud hver uge.

Kan du uddybe det?

Smugling med fly blev den helt store forretning i de østlige provinser. Det var for de virkelig rige kunder, dem der havde råd til forudbestilte

WORLD WAR Z

pakkerejser og førsteklases turistvisa. De steg af flyet i London eller Rom, eller endda San Francisco, tjekkede ind på deres hoteller, gik ud i byen for at tage på sightseeing og forsvandt så ganske enkelt ud i den blå luft. Det var inden for smugling med fly at man kunne tjene de helt store penge. Jeg drømte altid om at komme ind på det marked.

Hvad med de inficerede? Var der ikke risiko for at blive afsløret?

Det var først senere, efter flight 575. Til at begynde med var der ikke ret mange inficerede der tog med fly. Hvis de gjorde, var infektionen i sin tidlige fase. Luftfarts-shetou var meget forsigtige. Hvis en person viste det mindste tegn på fremskreden infektion, ville de ikke have noget med vedkommende at gøre. De sørgede selvfølgelig for at beskytte deres forretning. Den gyldne regel lød at man ikke kunne narre udlandets immigrationsmyndigheder hvis man ikke havde narret sin shetou først. Man var nødt til at ligne og opføre sig som en der var fuldstændig sund og rask, og selvom det måske lod sig gøre, var det alligevel et kapløb med tiden. Jeg hørte en historie om et ægtepar, det var før flight 575, en velhavende forretningsmand og hans kone. Han var blevet bidt. Det var ikke et af de mest voldsomme tilfælde, men en 'langsom ild' hvor ingen af de store blodkar er ramt. De troede uden tvivl at der fandtes en kur i Vesten, det var der mange smittede der troede. Han begyndte åbenbart at kollapse lige da de nåede ind på deres hotelværelse i Paris. Hans kone ville ringe efter en læge, men han forbød det. Han var bange for at de ville blive sendt tilbage. I stedet gav han hende ordre om at forlade ham med det samme, inden han gik i koma. Ifølge den historie jeg hørte, gjorde hun som han sagde, og efter to dages stønnen og uro, valgte hotelpersonalet endelig at ignorere vil-ikke-forstyrres-skiltet og brød ind på værelset. Jeg ved ikke om det var sådan udbruddet i Paris startede, men det ville give mening hvis det var.

WORLD WAR Z

Du sagde at de ikke ringede efter en læge, at de var bange for at blive sendt tilbage, men hvorfor forsøgte de så at finde en kur i Vesten?

Du forstår slet ikke hvad det ville sige at være flygtning, hva'? Det var desperate mennesker. De var lus mellem to negle, hvor den ene negl var infektionen og den anden var risikoen for at blive pågrebet og 'behandlet' af deres egen regering. Hvis en person du elskede, et familie-medlem, et barn måske, var smittet, og du troede at der var et lillebitte håb et andet sted på jorden, ville du så ikke gøre alt hvad der stod i din magt for at nå til det sted? Ville du ikke gerne tro at der var håb?

Du sagde at mandens kone og andre renshe forsvandt ud i den blå luft?

Sådan har det altid været, også før udbruddene. Nogle af dem bor hos slægtninge, andre hos venner. Mange af de fattigste var nødt til at arbejde deres bao⁷ af for den lokale kinesiske mafia. Størstedelen af dem smeltede ganske enkelt sammen med resten af værtslandets bagside.

Områder med lav indkomst?

Er det den pæne betegnelse? Man kunne ikke forestille sig et bedre sted at skjule sig end blandt den del af samfundet som ingen andre overhovedet ville anerkende eksisterer. Hvorfor startede så mange af udbruddene ellers i de rige landes ghettoer?

Det er blevet hævdet at mange shetou sørgede for at holde liv i myten om at der fandtes en mirakelkur i andre lande.

Nogle gjorde.

---

⁷ Bao: Den gæld mange flygtninge pådrog sig ved flugten.

WORLD WAR Z

Gjorde du?

[Pause.]

Nej.

[Endnu en pause.]

Hvordan ændrede flight 575 luftsmugleriet?

Der kom skrappe restriktioner, men kun i visse lande. Luftfartshetou var forsigtige, men de var også opfindsomme. De havde den her talemåde: 'I enhver rigmands hus er der en bagdør til personalet'.

Hvad betyder det?

Hvis Vesteuropa skærper sikkerheden, så rejs via Østeuropa. Hvis USA ikke vil lukke dig ind, så rejs via Mexico. Det gjorde at folk i de rige, hvide lande følte sig tryggere, selvom smitten allerede boblede op rundt omkring inden for deres egne landegrænser. Jeg er ikke ekspert på området, husk lige det, jeg arbejdede hovedsageligt inden for landtransport og mine destinationer lå alle sammen i Centralasien.

Var de lettere at komme ind i?

De tiggede os nærmest om at lægge vores penge hos dem. Det var lande der lå i økonomisk ruin, deres embedsmænd var så enfoldige og korrupte at de rent faktisk hjalp os med at få papirerne på plads i bytte for en procentdel af vores honorar. Der var sågar shetou, eller hvad de så end hed på deres barbarsprog, som samarbejdede med os om at få renshe gennem de gamle sovjetrepublikker og ind i lande som Indien og Rusland og endda

WORLD WAR Z

Iran. Jeg spurgte nu aldrig hvor de var på vej hen, jeg var ikke nysgerrig. Min del af arbejdet sluttede ved grænsen. Jeg fik deres papirer stemplet, deres køretøjer mærket, bestukket vagterne og taget min andel.

Så du mange smittede?

Ikke til at begynde med. Fordærvelsen gik for hurtigt. Det var ikke som flyrejserne. Det kunne tage flere uger inden de nåede Kashi, og selv i de langsomste tilfælde gik der højst nogle få dage, det er i hvert fald hvad jeg har hørt. Inficerede kunder genopstod som regel på vej dertil, så de blev som regel hentet af det lokale politi. Men senere, da antallet af inficerede mangedobledes og politiet ikke kunne klare situationen længere, begyndte jeg at se mange på min rute.

Var de farlige?

Ikke ret tit. Deres familier havde som regel bundet og kneblet dem. Man så bare noget bevæge sig på bagsædet af en bil, noget der vred sig under en masse tøj eller tunge tæpper. Eller man hørte bankelyde fra bagagerummet i en bil eller, senere hen, fra store trækasser der stod bagi varevogne. Der var altid lufthuller i de trækasser. Lufthuller ... folk anede bare ikke hvad der var ved at ske med deres elskede familiemedlemmer.

Gjorde du?

Da det var kommet så vidt, ja, men jeg vidste også at jeg lige så godt kunne lade være med at forsøge at forklare folk det. Jeg tog bare deres penge og sendte dem videre. Jeg var heldig. Jeg skulle ikke klare de problemer man kom ud for når man smuglede ad vandvejen.

Var det vanskeligere?

WORLD WAR Z

Vanskeligt og farligt. Mine kolleger fra kystprovinserne døjede konstant med risikoen for at en smittet slap løs og kontaminerede hele lasten.

Hvad gjorde de?

Jeg har hørt om diverse 'løsninger'. Nogle skibe sejlede ind til en øde kyststrækning – uanset om det var destinationslandet, det kunne være en hvilken som helst kyst – og 'lossede' de smittede renshe af på stranden. Jeg har hørt om kaptajner der satte kursen mod et øde stykke åbent hav og ganske enkelt kastede hele den sprællende last over bord. Det kan forklare de tidlige tilfælde af svømmere og dykkere der forvandt sporløst, og hvorfor man hørte historier fra overalt i verden om folk der havde set dem komme gående ind fra havet. De problemer stod jeg i det mindste aldrig med.

Jeg var dog ude for en enkelt lignende hændelse, der overbeviste mig om at det var på tide at stoppe. Det var den her lastbil, en gammel, smadret spand. Der kom stønnelyde inde fra påhængsvognen. Mange næver hamrede løs på aluminiummet, og den svajede ligefrem. I førerhuset sad en meget velhavende investeringsrådgiver fra Xi'an. Han havde tjent mange penge på at opkøbe gæld på amerikanske kreditkort. Han havde nok til at betale for hele sin familie, også de fjernere slægtninge. Mandens Armani-jakkesæt var krøllet og forrevet. Han havde kradsemærker i hele den ene side af sit ansigt, og hans øjne havde det febrilske skær jeg var begyndt at se oftere og oftere for hver dag der gik. Chaufførens blik var anderledes, det var ligesom mit, det var det blik man får i øjnene når man har på fornemmelsen at penge snart ikke vil være til ret megen nytte længere. Jeg stak ham en ekstra halvtredser og ønskede ham held og lykke. Jeg kunne ikke gøre andet.

Hvor var den lastbil på vej hen?

Til Kirgisistan.

WORLD WAR Z

METEORA, GRÆKENLAND

[Klostrene er bygget på de stejle, utilgængelige klipper, og nogle af bygningerne balancerer på toppen af høje søjler med næsten lodrette sider. De var oprindeligt et sted hvor man søgte tilflugt fra osmannerne, men de viste sig at være lige så beskyttende mod de levende døde. Metal- og trætrapperne er tilføjet efter krigen og kan alle sammen trækkes op med et snuptag. De giver adgang til bygningerne for den stadig voksende tilstrømning af såvel pilgrimme som turister. I de seneste år er Meteora blevet et populært rejsemål for begge grupper. Nogle søger indsigt og åndelig visdom, andre søger ganske enkelt fred. Stanley MacDonald hører til den sidstnævnte kategori. Han er veteran fra næsten hvert eneste felttog i sit vidtstrakte hjemland Canada, men første gang han stødte på de levende døde, var under en anden krig, da den Tredje Bataljon fra Prinsesse Patricias Canadiske Lette Infanteri deltog i narkobekæmpelsesoperationer i Kirgisistan.]

Du må endelig ikke forveksle os med de amerikanske Alfa-teams. Det her var længe før de blev udkommanderet, før 'panikken', før israelerne isolerede sig ... det var endda før det første store offentlige udbrud i Cape Town. Det her var lige i begyndelsen af spredningen, før nogen vidste noget som helst om hvad der ventede os. Der var intet usædvanligt ved vores mission, målet var opium og hash, alle terroristers primære eksportafgrøder. Det var de eneste folk vi stødte på i det øde bjerglandskab. Narkohandlere og banditter og lokale der var hyret til at være håndlangere. Vi forventede ikke andet. Vi var ikke forberedt på andet.

Det var nemt at finde hen til grottens indgang. Vi fulgte blodsporet fra karavanen. Vi vidste med det samme at der var noget galt. Der var

WORLD WAR Z

ingen lig. Rivaliserende klaner skamferede altid ligene af deres ofre og lagde dem til skue som en advarsel til andre. Der var rigeligt med blod, blod og små klumper råddent, brunt kød, men de eneste lig vi fandt, var af muldyr. De var ikke blevet skudt, det så ud som om de var blevet nedlagt af vilde dyr. Deres buge var flænsede op og indvoldene flået ud, og de havde store bidsår overalt. Vi gik ud fra det var hunde. Der strejfede adskillige store kobler vilde hunde rundt i dalene, og de var bidske som ulve.

Det mest mystiske var at lasten stadig lå i saddeltaskerne, altså det af den der ikke lå spredt rundt om muldyrene. Ser du, selv hvis nedslagtingen ikke havde noget med narko at gøre, selv hvis drabene var blevet begået af religiøse årsager eller der var tale om hævn drab på medlemmer af en rivaliserende klan, er der ingen der efterlader hverken halvtreds kilo rå Bad Brown⁸ af bedste kvalitet eller ganske udmærkede automatrifler, eller kostbare trofæer som ure, minidiscs, og GPS'er.

Blodsporet førte op ad bjergstien fra massakren i dalen. Der var store mængder blod. En person der havde mistet så meget blod ville aldrig rejse sig igen. Men det havde vedkommende alligevel gjort. Han var ikke blevet behandlet. Der var ikke andre spor end hans. Så vidt vi kunne se, havde denne mand løbet og blødt og var til sidst faldet næsegrus til jorden – vi kunne stadig se hans blodige ansigtsaftryk i sandet. Og så havde han på en eller anden måde ligget der et stykke tid, uden at blive kvalt og uden at forbløde, for derefter ganske enkelt at rejse sig og begynde at gå. De nye fodspor var helt anderledes end de gamle. De var tættere på hinanden, som om han gik langsomt. Han slæbte på højre fod, det var tydeligvis grunden til at han havde tabt sin ene sko, en gammel, slidt Nike-basketstøvle. En væske havde dryppet ned i slæbesporene. Det var ikke blod, eller en anden form for menneskelig kropsvæske, men små dråber tykt, næsten indtørret, sort slam som ingen af os havde set før. Vi fulgte dråberne og slæbesporene hen

---

8 Bad Brown: Et navn for den type opium der dyrkes i Badakhshan-provinsen i Afghanistan.

WORLD WAR Z

til indgangen til grotten.

Der blev ikke åbnet ild, vi fik ingen velkomst af nogen art. Indgangen til tunnellen var ubevogtet og vidt åben. Vi så lig så snart vi stod i den, lig af mænd der var blevet dræbt af deres egne lureminer. Det så ud som om de havde forsøgt ... de var løbet ... for at komme ud.

Længere inde, i det første rum, så vi de første tegn på en ensidig ildkamp. Den må have været ensidig for det var kun den ene klippevæg der var koparret af skudhuller, og over for den væg lå mændene der havde skudt. De var flænset i stykker. Deres lemmer og knogler var blevet revet og gnavet i ... nogle af dem knugede stadig om deres våben, en af de afrevne hænder greb stadig om en gammel Markarov. Hånden manglede en finger. Jeg fandt den i den modsatte side af rummet, sammen med liget af en ubevæbnet mand der var blevet ramt over hundrede gange. Adskillige skud havde kappet det øverste af hans hoved af. Fingeren sad stadig mellem hans tænder.

Hvert eneste rum fortalte en lignende historie. Vi fandt ødelagte barrikader, våben der var blevet smidt. Vi fandt flere lig, eller dele af dem. Det var kun dem der var døde af skud i hovedet, der ikke var blevet flænset i stykker. Vi så gennemtygget, most kød bule ud fra deres svælg og maver. Blodsporene, fodaftrykkene, patronhylstrene og koparrene viste at hele kampen var startet i lazarettet.

Vi fandt adskillige feltsenge der alle var blodige. Bagerst i rummet fandt vi en hovedløs ... læge, gætter jeg på. Han lå på jorden ved siden af en feltseng med tilsølede lagner og tøj, og nær en gammel, slidt Nike-basketstøvle til venstre fod.

Den sidste tunnel vi kiggede ind i var faldet sammen fordi en skjult sprængladning var detoneret. Der stak en hånd frem fra kalkstenene. Den bevægede sig stadig. Jeg reagerede instinktivt, lænede mig fremad, tog fat i hånden og mærkede et greb der næsten knuste mine fingre. Jeg rykkede mig baglæns, forsøgte at komme væk. Den ville ikke slippe mig. Jeg trak til og stemte imod med fødderne. Først kom armen fri, så hovedet, det forrevne ansigt med grå læber og øjne der var spærret vidt

WORLD WAR Z

op. Så kom den anden hånd fri, den greb fat i min arm og klemte til, så fulgte skuldrene. Jeg faldt baglæns og dens overkrop røg med. Den nederste del af den sad stadig klemt fast mellem klippestykkerne og der hang en lang tarm mellem den og overkroppen. Den bevægede sig stadig, den forsøgte at trække min arm ind i sin mund. Jeg rakte ned efter mit våben.

Jeg skød den lige under hagen så eksplosionen skete nedefra og blæste dens hjerne op i loftet over os. Der var ikke andre end mig i tunnelen da det skete. Jeg var det eneste vidne ...

[Han holder inde lidt.]

Da jeg kom tilbage til Edmonton, fik jeg at vide at jeg enten var blevet 'eksponeret for ukendte kemiske stoffer', eller at det var en uheldig reaktion på vores egen profylaktiske medicin. De diagnosticerede mig også som en ordentlig omgang PTSD⁹ for god ordens skyld. Jeg havde bare brug for hvile, hvile og en langsigtet evaluering ...

'Evaluering' ... det er når det er ens egen side. Det er kun 'afhøring' når det er fjendens. De lærer dig at modstå fjenden, hvordan du skal beskytte dit sind og ikke lade dig knække. De lærer dig ikke at modstå dine egne, især ikke dem der selv mener at de prøver på at 'hjælpe dig' med at indse 'sandheden'. De knækkede mig ikke, jeg knækkede mig selv. Jeg ville gerne tro på dem, og jeg ville gerne hjælpe mig selv. Jeg var en god soldat, godt uddannet og erfaren. Jeg vidste hvad jeg var i stand til at gøre mod mine medmennesker og hvad de var i stand til at gøre mod mig. Jeg troede jeg var forberedt på hvad som helst. **[Han kiggede ud over dalen, tilsyneladende uden at se på noget bestemt.]** Hvem, ved deres fulde fem, kunne have været forberedt på dette?

---

9 PTSD: Posttraumatisk stresssyndrom.

WORLD WAR Z

AMAZONAS' REGNSKOVE, BRASILIE

[Jeg ankommer med bind for øjnene, så mine 'værter' bosted ikke afsløres. Udenforstående kalder dem yanomami, 'det krigeriske folk', og det vides ikke om det var denne formodede krigeriske natur eller det faktum at deres nye landsby hænger oppe i de høje træer, der gjorde at de klarede sig lige så godt, hvis ikke bedre, gennem krisen end selv den mest industrialiserede nation. Det står hen i det uvisse om Fernando Oliveira, den radmagre, hvide narkoman 'fra kanten af verden', er deres gæst, maskot eller fange.]

Jeg var stadig læge, sagde jeg til mig selv. Ja, jeg var rig, og jeg blev hele tiden rigere, men min succes skyldtes i det mindste at jeg udførte nødvendige kirurgiske indgreb. Jeg skar ikke kun i små teenager-næser eller syede sudanske 'pintos' på sheboy popdivaer.¹⁰ Jeg var stadig læge, jeg hjalp stadig folk, og hvis det var så 'umoralsk' i det selvtrefærdige, skinhellige Nordamerikas øjne, hvorfor blev dets borgere så ved med at strømme til mig?

Varen blev leveret fra lufthavnen en time før patienten ankom, den lå pakket ind i is i en plastikkøleboks. Hjerter var yderst sjældne. I modsætning til lever og hud, og især nyrer, som man kunne få på næsten alle landets hospitaler og lighuse efter loven om 'formodet samtykke' blev vedtaget.

Blev det testet?

For hvad? Hvis man skal teste for noget, er man nødt til at vide hvad man leder efter. Vi vidste ikke noget om den omvandrende pest den-

---

¹⁰ Der er blevet fremsat påstande om at kønsorganer fra sudanesiske mænd, som var dømt for utroskab, før krigen blev skåret af og solgt på det verdensomspændende sorte marked.

WORLD WAR Z

gang. Det var de sædvanlige lidelser – hepatitis eller hiv/aids – der gav anledning til bekymring dengang, og dem havde vi ikke engang tid til at teste for.

Hvorfor ikke?

Fordi flyveturen allerede havde taget lang tid. Organer kan ikke holde sig i is i al evighed. Vi udfordrede i forvejen skæbnen med den her forsendelse.

Hvor kom den fra?

Formodentlig fra Kina. Min mellemmand opererede i Macau. Vi stolede på ham. Han havde altid leveret varen. Da han forsikrede os om at forsendelsen var 'i orden', tog jeg hans ord for det. Det var jeg nødt til. Han kendte risiciene, det samme gjorde jeg, og det samme gjorde patienten. Herr Muller var så uheldig at han, foruden sin mere almindelige hjertesygdom, også havde den ekstremt sjældne genetiske lidelse situs inversus med dextrocardia. Hans organer var i den stik modsatte side af hvad der er normalt, leveren var i venstre side, indløbene i højre side af hjertet, og så videre. Så du kan godt se vi stod i en unik situation. Vi kunne ikke bare have transplanteret et normalt hjerte og vendt det om. Sådan fungerer det ikke. Vi havde brug for et andet, frisk og sundt hjerte fra en 'donor' med præcis samme lidelse. Hvor kunne man være så heldig, bortset fra i Kina?

Var det held?

[**Han smiler.**] Og 'politisk pragmatisme'. Jeg fortalte min mellemmand hvad jeg skulle bruge, gav ham detaljerne, og ganske rigtigt, tre uger senere modtager jeg en mail, 'Vi har fundet det', stod der bare.

WORLD WAR Z

Så du foretog operationen?

Jeg assisterede, det var dr. Silva der udførte selve operationen. Han var en anerkendt hjertekirurg der havde foretaget de mest komplicerede og prestigefyldte operationer på Hospital Israelita Albert Einstein i São Paulo. Han var et arrogant svin, selv af en kardiolog at være. Mit ego led fordi jeg var tvunget til at arbejde sammen med ... under ... den skid, der behandlede mig som om jeg var en ung reservelæge. Men hvad skulle jeg gøre ... Herr Muller havde brug for et nyt hjerte og mit feriehus ved stranden havde brug for en ny jacuzzi.

Herr Muller vågnede aldrig op af narkosen. Mens han lå på opvågningsstuen, ganske få minutter efter vi havde lukket ham igen, begyndte han at udvise de første symptomer. Hans temperatur, hans puls, iltmætningen ... Jeg var bekymret og det må have frydet min mere 'erfarne kollega'. Han fortalte mig at det enten var en almindelig reaktion på den immundæmpende medicin, eller at der var en endnu mere simpel forklaring, nemlig at det var forventelige komplikationer hos en overvægtig, skrantende, syvogtresårig mand der lige havde gennemgået en af den moderne lægevidenskabs mest fysisk belastende operationer. Han kunne lige så godt have klappet mig på hovedet mens han sagde det, den skid. Han sagde jeg skulle tage hjem, gå i bad og få mig noget søvn. Slappe af og måske ringe efter en pige eller to. Han ville blive og holde øje med patienten, og han ville ringe til mig hvis hans tilstand forandrede sig.

[Oliveira spidser læberne i vrede, så ruller og tager han sig endnu et af de mystiske blade han har liggende ved siden af sig.]

Og hvad skulle jeg ellers tro? Måske var det medicinen, Orthoclone OKT3, hed den. Eller måske bekymrede jeg mig bare for meget. Det var min første hjertetransplantation, så hvad vidste jeg? Og dog ... det

WORLD WAR Z

nagede mig så meget at jeg absolut ikke havde lyst til at sove. Så jeg gjorde det som enhver god læge bør gøre når hans patient lider. Jeg gik i byen. Jeg dansede, jeg drak, jeg modtog obskøne og uanstændige ydelser af hvem ved hvem eller hvad. Jeg var ikke engang sikker på at det var min telefon der vibrerede de første par gange. Der må mindst være gået en time inden jeg endelig tog den. Graziela, min receptionist, var vældig oprevet. Hun fortalte mig at Herr Muller var gået i koma en time tidligere. Jeg sad i min bil inden hun nåede at afslutte sætningen. Det tog en halv time at komme tilbage til klinikken, og hele vejen derhen bandede jeg både over Silva og mig selv. Så jeg *havde* altså haft grund til at være bekymret! Så jeg *havde* altså ret! Det var nok mit ego, men selvom det at jeg havde ret også betød at jeg selv stod med et alvorligt problem, nød jeg stadig tanken om pletten på den uovervindelige dr. Silvas ry.

Da jeg ankom, fandt jeg Graziela i færd med at berolige en hysterisk Rosi, en af mine sygeplejersker. Den stakkels pige var utrøstelig. Jeg stak hende en ordentlig lussing – det fik hende til at falde til ro – og spurgte hende hvad der foregik. Hvorfor var der blodpletter på hendes uniform? Hvor var dr. Silva? Hvorfor stod nogle af de andre patienter uden for deres stuer, og hvor helvede kom den forbandede bankelyd fra? Hun fortalte mig at Herr Muller pludselig, og helt uventet, havde fået hjertestop. Hun forklarede at hun og dr. Silva havde været i færd med at forsøge at genoplive ham da han havde slået øjnene op og havde bidt dr. Silva i hånden. De to mænd havde kæmpet, Rosi havde forsøgt at hjælpe, men havde været lige ved selv at blive bidt. Hun efterlod Silva, løb ud af stuen og låste døren efter sig.

Jeg var lige ved at grine højt. Det var så latterligt. Superdoktoren havde måske lavet en bummert, fejl-diagnosticeret ham, hvis det overhovedet var muligt. Måske var han bare stået ud af sengen i halvt bevidstløs tilstand og havde grebet ud efter dr. Silva for at støtte sig til ham. Der måtte være en fornuftig forklaring ... og dog, der var også blodet på hendes uniform og de halvkvalte lyde fra Herr Mullers stue. Jeg gik ud

WORLD WAR Z

til min bil for at hente min pistol, mere for at berolige Graziela og Rosi end for min egen skyld.

Bar du våben?

Jeg boede i Rio. Hvad tror du jeg bar? Min 'pinto'? Jeg gik tilbage til Herr Mullers stue og bankede på adskillige gange. Jeg kunne ikke høre noget derindefra. Jeg hviskede hans og Silvas navne. Ingen svarede. Så opdagede jeg at der sivede blod ud under døren. Jeg gik derind og så at der var blod overalt på gulvet. Silva lå i det fjerneste hjørne, Muller sad bøjet ind over ham med sin fede, blege, behårede ryg mod mig. Jeg kan ikke huske hvordan jeg fik hans opmærksomhed, om jeg sagde hans navn, udstødte en ed eller om jeg gjorde andet end bare at stå der. Muller drejede hovedet og så på mig mens blodige kødstykker faldt ud af hans åbne mund. Jeg så at hæfteklammerne i hans bryst var vristet delvist op og at en tyk, sort væske sivede ud af indsnittet. Han rejste sig usikkert op og traskede hen mod mig.

Jeg løftede min pistol og sigtede på hans nye hjerte. Det var en Desert Eagle, en stor israelsk pistol der så blæret ud, hvilket var grunden til jeg havde valgt den. Jeg havde til mit store held aldrig affyret den før, så jeg var ikke forberedt på rekyl. Skuddet ramte overhovedet ikke hvor jeg havde tænkt mig, og jeg skød bogstaveligt talt hans hoved af. Det var det, og så stod den her heldige tosse her med en rygende pistol i hånden og urin løbende ned ad benet. Nu var det min tur til at få et par på kassen af Graziela, der måtte stikke mig adskillige lussinger før jeg genvandt fatningen og ringede efter politiet.

Blev du arresteret?

Er du vanvittig? De var mine partnere. Hvordan tror du ellers jeg var i stand til at få mine hjemmedyrkede organer. Hvordan tror du ellers jeg var i stand til at ordne det enorme rod? Det var de ret gode til. De hjalp

WORLD WAR Z

mig med at forklare mine andre patienter at en morderisk galning var brudt ind på klinikken og havde dræbt både Herr Muller og dr. Silva. De sørgede også for at der ikke var nogen af de ansatte der sagde noget der ikke stemte med den historie.

Hvad med ligene?

De registrerede Silva som offer for en formodet 'bilkapring'. Jeg ved ikke hvad de gjorde af hans lig. Måske lagde de det i en eller anden ghetto-sidegade i Cidade de Deus bare for at gøre historien mere troværdig, så ville man tro at det var et forsøg på at købe narko der var gået galt. Jeg håber at de ganske enkelt brændte ham, eller begravede ham ... et godt stykke nede i jorden.

Tror du at han ...

Jeg ved det ikke. Hans hjerne var intakt da han døde. Hvis han ikke lå i en ligpose ... hvis jorden var blød nok. Hvor lang tid vil det have taget ham at grave sig op?

[Han tager sig endnu et blad og byder mig et. Jeg takker nej.]

Og mr. Muller?

Ingen forklaring, hverken til hans enke eller til den østrigske ambassade. Han var bare endnu en kidnappet turist der ikke havde været forsigtig nok i en farlig by. Jeg ved ikke om Frau Muller nogensinde troede på den historie, eller om hun forsøgte at undersøge omstændighederne omkring hans død. Det gik formentlig aldrig op for hende hvor forbandet heldig hun var.

WORLD WAR Z

Hvorfor var hun heldig?

Spørger du i fulde alvor? Hvad hvis han ikke var genopstået i min klinik?
Hvad hvis det var lykkedes ham at nå hele vejen hjem?

Kan det lade sig gøre?

Selvfølger kan det det! Tænk over det et øjeblik. Infektionen startede i hans hjerte, så virussen havde direkte adgang til hans kredsløb og den nåede sikkert hans hjerne sekunder efter implantationen. Ser du, hvis man tager et andet organ, en lever eller en nyre, eller endda et stykke transplanteret hud, går der meget længere tid, især hvis virussen kun er til stede i små mængder.

Men donoren ...

Behøver ikke at være genopstået. Hvad hvis han kun lige er blevet smittet? Organet er måske ikke engang helt mættet. Der er måske kun et forsvindende lille spor i det. Hvis man kommer det organ i en anden krop, kan det tage op til flere dage, uger, inden det når ud i blodbanerne. På det tidspunkt er den glade patient måske godt på vej til at komme sig og lever et helt almindeligt liv.

Men den der fjerner organet ...

... ved måske ikke hvad han har med at gøre. Jeg gjorde ikke. Det her skete i den tidlige fase hvor ingen vidste noget som helst endnu. Og selv hvis de vidste noget, ligesom visse elementer i den kinesiske hær ... hvis det er de moralske skrupler du tænker på ... De havde i årevis op til udbruddet tjent millioner på organer fra henrettede politiske fanger. Tror du en smule virus kunne få dem til at holde op med at malke den guldko?

WORLD WAR Z

Men hvordan ...

Man fjerner hjertet kort tid efter ofret er død ... måske endda mens det stadig er i live ... det plejede de at gøre, ved du, man fjernede organer fra levende så man kunne være sikker på at organet var frisk når det nåede frem. Man fjernede det, pakkede det ind i is og kom det på et fly til Rio ... Kina plejede at være verdensmarkedets største eksportør af menneskeorganer. Hvem ved hvor mange inficerede hornhinder, hvor mange inficerede hypofyser ... Du gode gud, hvem ved hvor mange inficerede nyre Kina postede ud på det globale marked. Og det var bare organerne! Så var der de 'donerede' æg fra politiske fanger, og sæden og blodet! Tror du immigration var det eneste der fik infektionen til at feje hen over planeten? Det var ikke alle af de første udbrud der startede med nogle kinesiske statsborgere. Kan du måske forklare alle de historier om folk der pludselig døde af uforklarlige årsager og derefter genopstod uden nogensinde at være blevet bidt? Og hvorfor begyndte så mange af udbruddene ellers på sygehuse? Illegale kinesiske indvandrere tog ikke på sygehuse. Er du klar over hvor mange tusinde mennesker der fik foretaget illegale organtransplantationer i årene op til den store panik? Selv hvis kun ti procent af dem var inficerede, eller blot en procent ...

Har du nogen beviser for denne teori?

Nej ... men det er ikke ensbetydende med at det ikke var det der skete! Når jeg tænker på hvor mange transplantationer jeg udførte, alle de patienter fra Europa og den arabiske verden, og sågar fra det skinhelleglige USA. Der var ikke mange af jer yankee'er der spurgte hvor jeres nye nyre eller bugspytkirtel kom fra. I vidste det ikke, og I var lige glade. Om den så kom fra en gadedreng fra slummen i Cidade de Deus eller fra en eller anden uheldig student i et af Kinas politiske fængsler. I skrev bare under på jeres rejsechecks, lagde jer under kniven og rejste

WORLD WAR Z

så hjem til Miami eller New York eller hvor I nu boede.

Forsøgte du nogensinde at opspore disse patienter for at advare dem?

Nej, jeg gjorde ej. Jeg forsøgte at komme oven vande efter en skandale, genopbygge mit gode ry, mit kundegrundlag og min bankkonto. Jeg ønskede at glemme det der var sket, ikke at efterforske det nærmere. Da faren endelig gik op for mig, kradsede den allerede på min fordør.

WORLD WAR Z

BRIDGETOWN HARBOUR, BARBADOS, DEN VESTINDISKE FØDERATION.

[Jeg havde fået at vide at jeg skulle forvente at se en 'fuldriger', men IS *Imfingos* master er de fire lodrette vindmøller der rager op over trimaranens strømlinede skrog. Foruden vindmøllerne bærer skibet rækker af PEM, protonudvekslingsmembraner, brændselsceller der omdanner havvand til elektricitet, og derfor er betegnelsen IS, der står for 'Infini Skib', kun passende. Denne type skib er udråbt til ubestridt at være fremtiden inden for skibsfart, men det er stadig sjældent at se et der ikke ejes af en stat. *Imfingo* er et privatejet og privatstyret skib. Hendes kaptajn hedder Jacob Nyathi.]

Jeg blev født nogenlunde samtidig med det nye Sydafrika, det der kom efter afskaffelsen af apartheidsystemet. I de euforiske dage lovede den nye regering ikke bare demokrati – en person, en stemme – men også jobs og boliger til alle i landet. Min far troede at det betød her og nu. Han forstod ikke at der var tale om langsigtede mål der først ville nås efter flere års – flere generationers – hårdt arbejde. Han troede at hvis vi forlod vores stammes hjemland og flyttede ind til byen, ville der være splinternye huse og højtbetalte stillinger som bare ventede på at vi skulle komme. Min far var en simpel mand, en daglejer. Men jeg kan ikke bebrejde ham at han ikke havde fået nogen egentlig uddannelse eller at han drømte om et bedre liv for sin familie. Derfor slog vi os ned i Khayelitsha, et af de fire største townships uden for Cape Town. Det var et liv i knusende, håbløs, ydmygende fattigdom. Det var min barndom.

Den nat var jeg på vej hjem fra busstoppestedet. Klokken var cirka fem, og jeg havde lige afsluttet min vagt. Jeg serverede på den Friday's der lå på Victoria Wharf. Det havde været en god nat. Folk havde givet store drikkepenge, og nyhederne fra Tri Nations-rugbytuning

WORLD WAR Z

var nok til at få enhver sydafrikaner til at føle sig tre meter høj. Vores landshold, trynede det newzealandske ... igen!

[Mindet får ham til at smile.]

Måske var det de tanker der havde min opmærksomhed til at begynde med, eller måske var det ganske enkelt fordi jeg var så udkørt, men jeg mærkede min krop reagere instinktivt inden jeg blev bevidst om at jeg hørte skud. Skyderi var ikke ualmindeligt, ikke i mit kvarter, ikke dengang. 'En person, en pistol', lød sloganet for min tilværelse i Khayelitsha. Derfor udviklede man hurtigt knivskarpe overlevelsesinstinkter, og som en anden krigsveteran var jeg ikke i tvivl om hvad jeg skulle gøre. Jeg gik på hug og lyttede mens jeg forsøgte at regne ud hvor lyden kom fra og samtidig kiggede jeg mig omkring efter noget hårdt jeg kunne gå i dækning bag. De fleste hjem var skure der var flikket sammen af affaldstræ og bølgeblik, eller teltagtige konstruktioner af plastfolie gjort fast til pæle der kunne falde sammen hvert øjeblik det skulle være. Disse sølle boliger blev raseret af brande mindst en gang om året, og kugler kunne gå igennem dem så let som gennem fri luft.

Jeg spurtede hen bag en barbersalon der var konstrueret af en gammel skibscontainer, og gik på hug. Den var ikke perfekt, men den gik an i nogle få sekunder, længe nok til at finde et sted at søge tilflugt mens jeg ventede på at skyderiet tog af. Men det gjorde det bare ikke. Der lød skud fra pistoler og haglgeværer, og den klapren man aldrig glemmer, den der fortæller at nogen har en Kalashnikov. Det varede alt for længe til bare at være et almindeligt bandeopgør. Nu hørte jeg skrig og råb. Jeg begyndte at kunne lugte røg. Jeg hørte larm fra en menneskemængde. Jeg tittede omkring et hjørne og så snesevis af mennesker, de fleste af dem i nattøj. „Løb! Kom væk herfra! De kommer!“ råbte de alle sammen. Der blev tændt lys overalt i skurene omkring mig, og folk stak hovederne ud. „Hvad foregår der her?“ spurgte de. „Hvem kommer?“ Det var de yngre af dem der spurgte. De ældre tog bare benene

WORLD WAR Z

på nakken. Deres overlevelsesinstinkt var anderledes, det var blevet født i en tid hvor de var slaver i deres eget land. Dengang vidste alle hvem 'de' var og at hvis 'de' kom, kunne man ikke gøre andet end at flygte og bede.

Flygtede du?

Jeg kunne ikke. Min familie, min mor og mine to yngre søstre boede kun et par 'huse' fra bygningen hvor Radio Zibonele havde til huse, og det var lige præcis der pøblen flygtede fra. Jeg tænkte mig ikke om. Jeg var dum. Jeg skulle være løbet væk derfra og have taget en anden vej hjem, en smøge eller en stille gade.

Jeg forsøgte at mase mig gennem menneskemængden der var på vej i den modsatte retning. Jeg troede jeg kunne komme derhen hvis jeg holdt mig langs skurene. Jeg blev skubbet ind i et af dem, i en væg af plastikfolie der vikledede sig om mig idet hele konstruktionen faldt sammen. Jeg var fanget. Jeg kunne ikke trække vejret. En eller anden løb hen over mig og knaldede mit hoved ned i jorden. Jeg rystede mig fri, vred og snoede mig, og rullede ud på gaden. Jeg lå stadig på maven da jeg fik øje på dem. Ti eller femten der stod som sorte silhuetter mod de brændende skure. Jeg kunne ikke se deres ansigter, men jeg kunne høre dem stønne. De sjoskede støt hen mod mig med fremstrakte arme.

Jeg kom på benene, jorden gyngede under mig og jeg havde ondt overalt. Jeg begyndte instinktivt at trække mig baglæns, ind i 'døråbningen' på det nærmeste skur. Noget greb fat i mig bagfra, det trak i min krave så stoffet blev revet i stykker. Jeg snurrede rundt, dukkede mig og sparkede hårdt ud. Han var stor, større end mig og nogle få kilo tungere. Sort væske løb ned ad hans hvide skjorte. Et knivskaft stak ud af hans bryst, bladet sad fast mellem ribbenene. Et stykke af min krave som han havde bidt sammen om, faldt ud af hans mund da han åbnede den. Han knurrede og kastede sig fremad. Jeg forsøgte at und-

WORLD WAR Z

vige. Han greb fat om mit håndled. Jeg mærkede et smæld og smerten skød op gennem hele min krop. Jeg gik i knæ, forsøgte at rulle rundt så jeg måske kunne slå benene væk under ham. Min hånd klaskede ind mod en tung gryde. Jeg greb den og svingede den så hårdt jeg kunne op mod hans hoved. Den knaldede ind i hans ansigt. Jeg slog ham igen og igen, tævede løs på hans hovedskal indtil den flækkede og hjerne strømmede ud over mine fødder. Han sank sammen. Jeg gjorde mig fri i samme øjeblik som endnu en af dem dukkede op i indgangen. Denne gang var konstruktionens usolide beskaffenhed til min fordel. Jeg sparkede bagvæggen i stykker, smuttede ud og rev hele hytten ned undervejs.

Jeg løb, jeg vidste ikke hvor jeg var på vej hen. Det var et mareridt af skure og ild og hænder der greb ud efter mig idet jeg spurtede forbi. Jeg løb gennem et skur hvor en kvinde gemte sig i et hjørne. Hendes to børn stod krøbet sammen op ad hende og græd. „Kom med mig!“ sagde jeg. „Kom, vil du ikke nok. Vi er nødt til at flygte!“ Jeg rakte hænderne frem og gik tættere på. Hun trak sine børn om bag sig og viftede med en skarpsleben skruetrækker. Hendes øjne var store og bange. Jeg kunne høre lyde bag mig ... skure der blev smadret og væltet hvor de kom frem. Jeg skiftede fra xhosa til engelsk. „Vi du ikke nok,“ tiggede jeg, „I er nødt til at flygte!“ Jeg rakte ud efter hende, men hun stak mig i hånden. Jeg lod hende blive der. Jeg vidste ikke hvad jeg ellers skulle gøre. Jeg ser hende stadig for mig, når jeg sover eller nogle gange når jeg lukker øjnene. Nogle gange er hun min mor, og de grædende børn er mine søstre.

Forude så jeg et skarpt lys der skinnede gennem sprækkerne i skurere. Jeg løb så stærkt jeg kunne. Jeg forsøgte at råbe til dem. Jeg havde ikke luft til det. Jeg brasede gennem en skurvæg og pludselig stod jeg på et åbent område. Skarpe lygter blændede mig. Jeg mærkede noget knalde ind i min skulder. Jeg tror jeg var bevidstløs inden jeg ramte jorden.

Jeg vågnede op i en seng på Groote Schuur Hospital. Og jeg havde

WORLD WAR Z

aldrig set en opvågningsafdeling som denne indefra. Den var så ren og hvid. Jeg troede at jeg måske var død. Jeg er sikker på at medicinen var med til at give mig den følelse. Jeg havde aldrig prøvet nogen som helst form for stoffer før, ikke engang smagt på alkohol. Jeg ville ikke ende som så mange andre i mit kvarter, som min far. Jeg havde kæmpet for at holde mig fra stoffer hele mit liv, og nu ...

Morfinen, eller hvad det så end var de havde sprøjtet ind i mine årer, gjorde godt. Jeg var ligeglad med alt. Jeg var ligeglad da de fortalte mig at politiet havde skudt mig i skulderen. Jeg så at de med stor hast kørte manden i sengen ved siden af ud, så snart han holdt op med at trække vejret. Jeg var endda ligeglad da jeg overhørte dem tale om 'rabiesudbruddet'.

Hvem snakkede om det?

Jeg ved det ikke. Jeg svævede som sagt oppe ved stjernerne. Jeg kan bare huske stemmer i gangen uden for min stue, de skændtes højlydt. „Det der var ikke rabies!“ råbte en af dem. „Sådan bliver folk ikke af rabies!“ Så ... noget andet ... og så: „Nå, hvad helvede foreslår du så vi gør. Vi har halvtreds af dem nedenunder! Hvem ved hvor mange der stadig er derude!“ Det er sjovt, jeg gennemgår hele tiden den samtale i mit hoved og tænker på hvad jeg skulle have troet, følt, gjort. Der gik lang tid før jeg blev ædru igen, før jeg vågnede op og så mareridtet i øjnene.

WORLD WAR Z

TEL AVIV, ISRAEL

[Jurgen Warmbrunn nærer en lidenskab for etiopisk mad, hvilket er grunden til at vi mødes på en falasha-restaurant. Han har lyserød hud og hvide buskede øjenbryn der matcher hans Einstein-hår, så han ligner umiddelbart en småskør videnskabsmand eller en underviser på et college. Han er ingen af delene. Selvom han aldrig har indrømmet hvilken israelsk efterretningstjeneste han var, og formentlig stadig er, ansat hos, indrømmer han blankt at han på et tidspunkt kunne kaldes 'en spion'.]

De fleste folk tror ikke at noget kan ske før det har fundet sted. Det er ikke dumhed eller svaghed, sådan er den menneskelige natur bare. Jeg bebrejder ikke nogen for ikke at tro. Jeg hævder ikke at være klogere eller bedre end dem. Jeg tænker at det i sidste ende handler om noget så tilfældigt som hvilken herkomst man har. Jeg er tilfældigvis født ind i en gruppe mennesker der lever i konstant frygt for at blive udslettet. Det er en del vores identitet, en del af vores måde at tænke på, og vi har gjort rædselsvækkende erfaringer og fejl der har lært os at være på vagt.

Den første advarsel jeg fik om pesten, kom fra vores venner og kunderovre i Taiwan. De klagede over vores nye dekrypteringssoftware. Den var tilsyneladende ikke i stand til at dekryptere nogle mails fra Folkerepublikken, eller i hvert fald var den så dårlig til det at teksten var volapyk. Jeg havde mistanke om at problemet måske ikke lå i softwaren, men i de oversatte tekster selv. De røde fastlandskinesere ... de var vel egentlig talt ikke røde længere ... men jeg er jo en gammel mand. De røde havde en modbydelig vane med at bruge for mange computere fra for mange forskellige generationer og lande.

Inden jeg fremlagde denne teori for folkene i Taipei, tænkte jeg at det nok var en god idé at jeg selv gennemgik de krypterede beskeder.

WORLD WAR Z

Til min overraskelse opdagede jeg at tegnene var perfekt dekrypterede. Men selve teksten ... den handlede udelukkende om et udbrud af en ny virus der først gjorde det af med ofret, og derefter genoplivede liget som en slags morderisk bersærk. Jeg troede selvfølgelig ikke at det var sandt, især ikke fordi krisen i Taiwanstrædet begyndte kun få uger efter, og alle beskeder der havde med hærgende lig at gøre sluttede brat. Jeg havde mistanke om at der var tale om endnu et lag af kryptering, en kode i koden. Det var en helt normal fremgangsmåde, der havde sin oprindelse i de første dage efter menneskelig kommunikation opstod. De røde mente selvfølgelig ikke rigtige lig. Det måtte være et nyt våbensystem eller en ultra-hemmelig krigsplan. Jeg gjorde ikke mere ved sagen og forsøgte at glemme den. Og dog, som en af dine store nationalhelte plejede at sige: Min edderkoppesans kildrede.

Ikke længe efter, ved min datters bryllupsreception, sad jeg og snakkede med en af min svigersøns undervisere fra Hebrew Universitet. Manden var et snakkehoved, og havde fået lidt for meget at drikke. Han ævlede løs om sin fætter der arbejdede med et eller andet i Sydafrika og som havde fortalt ham nogle historier om golemmer. Du kender godt Golem, det gamle sagn om en rabbi der puster liv i en statue? Mary Shelley stjal idéen til sin bog *Frankenstein*. Til at begynde med sagde jeg ingenting, men lyttede bare. Manden kværnede videre om at disse golemmer ikke var lavet af ler, og at de heller ikke var medgørlige og lydige. Så snart han nævnte genoplivning af døde mennesker, bad jeg om fætterens telefonnummer. Det viser sig at han havde været i Cape Town på en af de der 'adrenalinsus-rejser', hajfodring, så vidt jeg husker.

[Han ruller med øjnene.]

Hajen havde åbenbart været så venlig at give ham det ønskede adrenalinsus, lige i hans *tuchus*, hvilket var grunden til at han havde ligget på Groote Schuur da de første ofre fra Khayelisha var blevet bragt dertil.

WORLD WAR Z

Han havde ikke selv set nogen af disse tilfælde, men personalet havde fortalt historier nok til at fylde min gamle diktafon. Så fremlagde jeg hans historier og de dekrypterede kinesiske mails for mine overordnede.

Og nu fik jeg direkte gavn af de unikke omstændigheder omkring vores skrøbelige sikkerhed. I oktober 1973, da det arabiske snigangreb næsten drev os ud i Middelhavet, havde vi haft alle efterretningerne liggende foran os, alle advarselstegnene, men vi havde ganske enkelt kvajet os. Vi overvejede aldrig risikoen for et omfattende, koordineret, klassisk stormangreb fra adskillige nationer, og da slet ikke på vores helligste helligdag. Du kan kalde det hvad du vil, åndelig stilstand, rigid tankegang eller utilgivelig flokmentalitet. Forestil dig en gruppe mennesker der alle stirrer på skrift på en væg, alle ønsker hinanden til lykke med at de har læst ordene korrekt. Men bag den gruppe mennesker er et spejl der viser hvad der i virkeligheden står. Ingen kigger i spejlet. Ingen tror at det er nødvendigt. Nå, men efter vi næsten havde ladet araberne afslutte det Hitler havde påbegyndt, indså vi at det spejlbillede ikke bare var nødvendigt, men også i al fremtid måtte indgå i vores nations politik. Fra 1973 og frem var det sådan at hvis ni efterretningsanalytikere nåede til samme konklusion, havde den tiende pligt til at være uenig. Uanset hvor usandsynlig eller langt ude et scenario var, skulle man altid bore i sagen. Hvis en nabos atomkraftværk måske blev brugt til at producere våbenklar plutonium, borede man. Hvis der gik rygter om at en diktator var i færd med at bygge en kanon der var så stor at den kunne sende miltbrandgranater ind over et helt land, borede man. Og hvis der var bare den mindste risiko for at lig blev genoplivet som glubende sultne dræbermaskiner, borer og borer man indtil man rammer den absolutte sandhed.

Og det var hvad jeg gjorde. Jeg borede. Det var ikke nemt til at begynde med. Med Kina ude af billedet ... Taiwankrisen satte en stopper for enhver indsamling af efterretninger ... havde jeg kun ganske få informationskilder tilbage. Meget af det var ragelse, især det jeg fandt på

WORLD WAR Z

nettet. Zombier fra det ydre rum og Område 51 ... dit land har virkelig en forkærlighed for det sted, hva'? Efter et stykke tid, begyndte jeg at finde mere brugbare oplysninger, tilfælde af 'rabies' der var magen til dem i Cape Town ... det var først senere man begyndte at kalde det afrikansk rabies. Jeg fandt de psykologiske evalueringer af nogle canadiske bjergtropper der var vendt hjem fra Kirgisistan. Jeg fandt gamle blodindlæg skrevet af en brasiliansk sygeplejerske der havde fortalt sine veninder alt om mordet på en hjertekirurg.

Størstedelen af min information kom fra Verdenssundhedsorganisationen. FN er et bureaukratisk mesterværk, og der findes uendeligt mange guldklumper af oplysninger begravet i bjerge af ulæste rapporter. Jeg fandt sager fra over hele kloden, de var alle blevet affærdiget med 'troværdige' forklaringer. De sager gjorde at jeg kunne stykke et sammenhængende billede af den nye trussel sammen. De omhandlede personer var virkelig døde, de var fjendtlige, og der kom unægtelig flere tilfælde af dem. Jeg gjorde også en enkelt opmuntrende opdagelse: Hvordan man kunne bringe deres eksistens til ophør.

Gå efter hjernen.

[**Han småler.**] I dag taler vi om det som om det er en slags magisk be-drift, som vevand eller sølvkugler, men hvorfor skulle tilintetgørelse af hjernen ikke være den eneste måde at tilintetgøre disse skabninger på? Er det ikke også den eneste måde vi kan udslettes på?

Du mener mennesker?

[**Han nikker.**] Er vi andet end det? En hjerne der holdes i live af en kompleks og sårbar maskine vi kalder kroppen? Hjernen kan ikke overleve hvis blot en enkelt vital del af maskinen bliver ødelagt eller må undvære fornødenheder som mad og ilt. Det er den eneste håndgribelige forskel på os og 'de udøde'. Deres hjerner har ikke brug

WORLD WAR Z

for et sådant system for at overleve, derfor er det nødvendigt at angribe selve organet. **[Han løfter højre hånd, strækker pegefingern og langemand og sætter dem mod sin tinding som en pistol.]** En simpel løsning, men kun hvis vi erkender problemet! Pesten spredte sig så hurtigt at jeg mente det nok ville være klogt at søge bekræftelse blandt folk i udenlandske efterretningstjenester.

Paul Knight og jeg havde været venner i lang tid, helt tilbage fra befrielsesaktionen i Entebbe. Det var ham der fik idéen med at bruge en sort Mercedes der var magen til Amins. Paul var ikke længere i statens tjeneste, han havde trukket sig tilbage lige inden 'reformerne' i bureauet og havde fået arbejde i en privat konsulentvirksomhed i Bethesda i Maryland. Da jeg besøgte ham i hans hjem, opdagede jeg til min store overraskelse at han ikke bare havde arbejdet på præcis det samme projekt, i sin fritid, selvfølgelig, men at hans sagsmappe var næsten lige så tyk og tung som min. Vi sad oppe hele natten og læste resultaterne af hinandens undersøgelser. Ingen af os sagde noget. Jeg tror ikke engang vi var bevidste om hinandens tilstedeværelse, verden omkring os, noget som helst andet end ordene foran vores øjne. Vi blev færdige på næsten samme tid, netop som himlen mod øst begyndte at blive lysere.

Paul vendte den sidste side, så kiggede han over på mig. „Det her er ikke godt, hva’?“ konstaterede han nøgternt. Jeg nikkede, og han gjorde det samme. „Så hvad gør vi?“ spurgte han så.

Og det var altså sådan 'Warmbrunn-Knight-rapporten' blev til.

Jeg vil ønske folk ville holde op med at kalde den det. Der var femten andre navne på den rapport. Virologer, agenter fra forskellige efterretningstjenester, militæranalytikere, journalister, og sågar en FN-observatør der havde overvåget valget i Jakarta da det første udbrud ramte Indonesien. Hver eneste var ekspert inden for sit felt, og de var hver især nået frem til lignende konklusioner før de overhovedet blev kontaktet af os. Vores rapport var lidt under hundrede sider lang.

WORLD WAR Z

Den var kort og koncis og dækkede alle aspekter, vi troede at den havde alt det der skulle til for at sikre at udbruddet ikke blev til en epidemi. Jeg ved at den sydafrikanske krigsplan har fået en stor del af æren, og det fortjente den også, men hvis flere folk havde læst vores rapport og arbejdet på at følge dens anbefalinger, så ville den plan aldrig være blevet nødvendig.

Men nogle folk læste og fulgte jeres rapport. Dit eget lands regering ...

Knap nok, og se bare hvad det kom til at koste os.

WORLD WAR Z

BETLEHEM, PALÆSTINA

[Saladin Kader kunne være filmstjerne, han har de rette markerede træk og den glatte charme. Han er venlig, men aldrig slesk, selvsikker, men aldrig arrogant. Han underviser i byplanlægning på Khalil Gibran University og har, naturligvis, vundet alle sine kvindelige studerendes hjerter. Vi sidder neden for statuen af universitetets navnefælle. Som alt andet her i en af Mellemøstens mest velhavende byer skinner den polerede bronze i solen.]

Jeg er født og opvokset i byen Kuwait. Min familie var blandt nogle af dem der var så 'heldige' ikke at blive udvist efter 1991, efter Arafat holdt med Saddam mod resten af verden. Vi var ikke rige, men vi havde heller ikke problemer med at klare os. Jeg havde en god og tryk, og man kan endda sige beskyttet, tilværelse, og jeg kan love dig for at det kunne mærkes på min opførsel.

Jeg så Al Jazeera's direkte transmission mens jeg stod bag disken i den Starbucks hvor jeg arbejdede hver dag efter skole. Det var om eftermiddagen, det travleste tidspunkt på dagen, og stedet var tætpakket. Du skulle have hørt den råben og skrigen der lød, folk der piftede og buhede. Jeg er sikker på at lydniveauet svarede til det i generalforsamlingens mødesal.

Vi troede selvfølgelig at det var en af zionisternes løgne, hvem gjorde ikke det? Hvad skulle man ellers tro da den israelske ambassadør meddelte FN's generalforsamling at hans land ville indføre en politik om 'frivillig karantæne'? Var det virkelig meningen at jeg skulle tro på hans skøre historie om at afrikansk rabies faktisk var en eller anden ny form for pest der forvandlede lig til blodtørstige kannibaler? Hvordan kan man på nogen som helst måde tro på den slags tåbeligheder, især når de kommer fra ens værste fjende?

Jeg hørte ikke engang anden del af det fede svins tale, den del der

WORLD WAR Z

handlede om at de uden videre tilbød asyl til alle jøder født uden for landets grænser, til alle hvis forældre var født i Israel, til alle palæstinensere der boede i de tidligere besatte områder, til alle palæstinensere hvis familie engang havde boet inden for Israels grænser. Min familie, der var flygtet under zionisternes angrebskrig i 1967, hørte til den sidstnævnte kategori. Foranlediget af PLO-ledelsen var vi flygtet fra vores landsby i den tro at vi kunne vende tilbage så snart vores egyptiske og syriske brødre havde fejet jøderne ud i havet. Jeg havde aldrig været i Israel, eller i det der snart ville blive en del af den nye stat Det Forenede Palæstina.

Hvad troede du der lå bag den israelske list?

Nu skal du høre hvad jeg troede. Zionisterne er lige blevet drevet ud af de besatte områder, de siger at de tog frivilligt derfra, ligesom de gjorde fra Libanon, og allersenest fra Gazastriben, men vi vidste godt at sandheden var at vi havde fordrevet dem, præcis som vi havde gjort før. De ved at det næste og endelige slag vil knuse den kriminelle skændsel de kalder et land, og for at forberede sig på dette dødsstød, forsøger de både at rekruttere fremmede jøder til kanonføde og ... og – jeg troede jeg var noget så klog fordi jeg havde regnet denne del af planen ud – kidnappe så mange palæstinensere som muligt og bruge dem som menneskelige skjold! Jeg havde alle svarene. Hvem har ikke det når de er sytten år?

Min far var ikke helt overbevist om sandheden i min sindrige geopolitiske tolkning. Han var portner på Amitri Hospital. Han havde haft vagt den nat de havde deres første større udbrud af afrikansk rabies. Han havde ikke selv set ligene rejse sig fra bordene i lighuset eller nedslagtningen af panikslagne patienter og sikkerhedsvagter, men han havde overværet så meget af det der skete lige bagefter at han var overbevist om at det var selvmord at blive i Kuwait. Han besluttede sig for at tage af sted samme dag som israelerne fremsatte deres erklæring.

WORLD WAR Z

Det må have været svært at få det at vide.

Det var blasfemi! Jeg forsøgte at få ham til fornuft, at overbevise ham med min pubertetslogik. Jeg viste ham optagelserne på Al Jazeera, billederne der kom fra den nye palæstinensiske stat på Vestbredden. Jublen, demonstrationerne. Alle der havde øjne i hovedet kunne se at den totale befrielse var nært forestående. Israelerne havde trukket sig tilbage fra alle de besatte områder og var rent faktisk i fuld gang med at forberede evakuering af Al Quds, den by de kaldte Jerusalem! Alle kampene mellem de forskellige fraktioner, voldsomhederne mellem vores forskellige modstandsgrupper, jeg vidste at de ville dø ud så snart vi stod sammen i det endelige slag mod jøderne. Kunne min far ikke se det? Kunne han ikke forstå at om få år, få måneder, *ville* vi vende tilbage til vores hjemland, som befriere denne gang, og ikke som flygtninge.

Hvordan løste I jeres uoverensstemmelser?

'Løste', sikke en behagelig eufemisme. De blev 'løst' efter det andet udbrud, det store i Al Jahrah. Min far havde lige sagt sit job op, tømt vores bankkonto, for det beløb der nu var på den ... vores kufferter var pakket ... vores e-billetter bekræftet. Tv'et støjede i baggrunden, urobotjente slog fordøren i et hus ind. Man kunne ikke se hvad de skød på da de var kommet indenfor. Ifølge den officielle melding var det 'pro-vestlige ekstremister' der stod bag volden. Min far og jeg skændtes som altid. Han forsøgte at forklare mig hvad han havde set på hospitalet, overbevise mig om at vores ledere først ville erkende faren når det var for sent for os alle.

Jeg gjorde, selvfølgelig, nar af hans uvidenhed, hånede ham for at være så forskræmt, for at opgive 'Kampen' så villigt. Hvad kunne man ellers forvente af en mand der havde tilbragt hele sit liv med at skure lokummer i et land hvor vi kun blev behandlet en smule bedre

WORLD WAR Z

end de filippinske gæstearbejdere. Han havde mistet sin selvrespekt og fornemmelsen for hvad der var vigtigt. Zionister kom med et tomt løfte om et bedre liv, og han slugte det råt som en hund der kaster sig over madrester.

Min far forsøgte, med så meget tålmodighed han kunne opbyde, at få mig til at forstå at han ikke elskede staten Israel højere end en gennemsnitlig Al Aqsa-martyr, men at det tilsyneladende var det eneste land der forberedte sig på den krise der var på vej, og i hvert fald var det eneste der frivilligt ville give os husly og beskytte vores familie.

Jeg lo ham op i hans åbne ansigt. Så lod jeg bomben springe. Jeg fortalte ham at jeg allerede havde fundet en hjemmeside for Yassins Børn¹¹, og jeg forventede at modtage en mail fra en der efter sigende rekrutterede unge lige her i Kuwait by. Jeg sagde til min far at han selv kunne tage af sted og blive jødernes skøge hvis han ville, men næste gang vi ville mødes, ville være når jeg befriede ham fra en interneringslejr. Jeg var temmelig stolt af mine ord, jeg syntes de lød meget heroiske. Jeg stirrede ham direkte i øjnene, rejste mig fra bordet og fyrede min afsluttende erklæring af: „Det værste dyr for Allahs åsyn er den vantrol!“¹²

Der blev pludselig helt stille ved middagsbordet. Min mor kiggede ned, mine søstre så på hinanden. Man kunne ikke høre andet end tv'et, en reporter der panikslagent sagde at alle skulle forholde sig i ro. Min far var ikke en stor mand, jeg tror endda at jeg allerede var vokset ham over hovedet på det tidspunkt. Han var heller ikke en vred mand. Jeg tror aldrig han hævede stemmen. Jeg så noget i hans blik, noget jeg ikke kunne genkende, og i næste sekund var han sprunget på mig, smed mig ind mod væggen som en tornado og knaldede mig en lussing der fik det

---

11 Yassins Børn: En terroristorganisation for unge. Opkaldt efter den afdøde sheik Yassin. Organisationen havde strenge optagelseskrav hvad angik alder, ingen martyr måtte være over atten år.

12 'Sandelig er de værste dyr for Allahs åsyn dem der er vantrol, for de vil ikke tro'. Fra Koranen, kapitel 8, vers 55.

WORLD WAR Z

til at runge for mit venstre øre. „DU KOMMER MED OS!“ buldrede han og tog fat om mine skuldre og klaskede mig ind mod den billige gipsvæg igen og igen. „Jeg er din far! Du adlyder mig!“ Den næste lussing fik mig til at se hvide glimt. „Du tager af sted med din familie, ellers forlader du ikke dette rum i live!“ Flere faste greb og skub og råb og lussinger fulgte. Jeg forstod ikke hvor denne mand kom fra, denne løve der havde indtaget min skrøbelige og føjelige, sølle undskyldning for en far. En løve der beskyttede sine unger. Han vidste at frygt var det eneste våben han havde tilbage som kunne redde mit liv, og hvis jeg ikke frygtede truslen om pesten, så skulle jeg for pokker nok lære at frygte ham!

Virkede det?

[**Han ler.**] Sikke en martyr jeg viste mig at være, jeg tror jeg græd hele vejen til Cairo.

Cairo?

Der gik ingen direkte fly fra Kuwait til Israel, ikke engang fra Egypten efter Den Arabiske Liga havde indført rejserestriktioner. Vi var derfor nødt til at flyve fra Kuwait til Cairo, og derefter tage en bus tværs over Sinai-ørkenen til grænseovergangen ved Taba.

Da vi nærmede os grænsen, så jeg Muren for første gang. Den var ikke bygget færdig endnu, og nøgne stålbjælker stak op af betonfundamentet. Jeg kendte til det berygtede 'sikkerhedshegn' – hvilken borger i den arabiske verden gjorde ikke det – men jeg havde altid fået at vide at det kun indhegnede Vestbredden og Gazastriben. Herude i den golve ørken bekræftede muren blot min teori om at israelerne forventede et angreb på alle fronter. *Godt, tænkte jeg. Egypterne har endelig fået deres nosser igen!*

Da vi nåede Taba, blev vi gennet ud af bussen og fik at vide at vi skulle gå i gåsegang forbi nogle bure med store hunde der så utroligt

WORLD WAR Z

bidske ud. Vi gik forbi en ad gangen. En grænsevagt, en tynd, sort afrikaner – jeg vidste ikke der fandtes sorte jøder¹³ – løftede sin hånd. „Vent der!“ sagde han på næsten uforståeligt arabisk. Og så: „Du gå, kom!“ Manden foran mig var gammel. Han havde langt, hvidt skæg og støttede sig til en stok. Da han gik forbi hundene, gik de amok, de hylede og snerrede mens de snappede ud efter ham og kastede sig mod burenes sider. Lynhurtigt kom der to store fyre i civilt tøj hen til manden, de sagde noget til ham og førte ham væk. Jeg kunne se manden var såret. Hans dishdasha havde en flænge ved hoften og der var brune blodstænk på den. De to mænd var imidlertid bestemt ikke læger, og den sorte civile kassevogn de kom ham ind i, var bestemt ikke en ambulance. *Dumme svin*, tænkte jeg mens den gamle mands familie græd og jamrede. *De tager de gamle og syge fra, alle dem der er så svage at de ikke kan bruge dem til noget.* Det var vores tur til at gå spidsrod forbi hundene. De gøede hverken af mig eller af resten af min familie. Jeg tror endda en af dem logrede med halen da min søster rakte hånden frem mod den. Manden der kom efter os derimod ... gøen og knurren igen, og de civilklædte fyre dukkede atter op. Jeg vendte mig om for at kigge på ham og blev overrasket over at se at han var hvid. Måske amerikaner, eller canadier ... nej, han måtte være amerikaner, for han var så højrystet. „Åhr, hvad?! Der er ikke noget i vejen med mig!“ Han råbte op og strittede imod. „Kom nu, mand, hvad fanden sker der for jer?“ Han var velklædt, i jakkesæt og slips, han smed sine matchende kufferter fra sig da han begyndte at slås med israelerne. „Hold nu op, mand. Fjern jeres fucking hænder! Jeg er en af jer! Hold nu op!“ Hans skjorteknapper gik op, og jeg kunne se han havde en stram forbindelse om maven og at der var trængt blod igennem den. Han sparkede og skreg stadig da de halede ham ind bag i kassevognen. Jeg forstod det ikke. Hvorfor sådan en som ham? Det handlede tydeligvis ikke bare om hvem der var araber, gamle eller om hvem der var såret. Jeg så

---

13 På dette tidspunkt havde den israelske regering afsluttet operation Moses II der gik ud på at transportere de sidste etiopiske falashaer ind i Israel.

WORLD WAR Z

adskillige alvorligt tilskadekomne flygtninge som slap igennem uden at blive forulempet af vagterne. De blev alle sammen fulgt hen i ventende ambulancer, rigtige ambulancer, ikke de sorte kassevogne. Jeg vidste det havde noget at gøre med hundene. Screenede de for rabies? Det var den forklaring der gav mest mening, og den fortsatte med at være min teori mens vi var interneret uden for Yeroham.

I gennemgangslejren?

Vi var både i transit og i karantæne. Dengang betragtede jeg det udelukkende som et fængsel. Det var præcis det jeg havde forventet der ville ske med os. Teltene, alt for mange mennesker på for lidt plads, vagterne, pigtråden og den bagende, sydende ørkensol. Vi følte os som fanger, vi var fanger, og selvom jeg aldrig havde mod nok til at sige 'hvad sagde jeg' til min far, kunne han tydeligt læse det i mit sure fjæs.

Jeg havde derimod ikke forventet nogen helbredsundersøgelser, men det skete hver dag og af en hel hær af sundhedspersonale. De undersøgte vores blod, hud, hår, spyt, og sågar urin og afføring¹⁴ ... det var udmattende og krænkende. Det eneste der gjorde det tåleligt, var at de fleste af lægerne og sygeplejerskerne der foretog undersøgelserne selv var palæstinensere. Det var formentlig også det eneste der gjorde at der ikke udbrød voldsomme optøjer blandt nogle af de muslimske internerede. Lægen der undersøgte min mor og mine søstre var en kvinde, en amerikaner der kom fra et sted der hed Jersey City. Manden der undersøgte os var fra Jabaliya i Gaza, og han havde selv været interneret få måneder tidligere. „I traf den rigtige beslutning da I tog hertil,“ blev han ved med at sige. „Bare vent og se. Jeg ved det er svært, men I vil forstå at der ikke var andet at gøre.“ Han fortalte os at alt det israelerne havde sagt var sandt. Jeg kunne stadig ikke få mig selv til at tro på ham, selvom en stadig større del af mig gerne ville.

---

14 På det tidspunkt var man stadig i tvivl om virussen kunne overleve i ekskrementer uden for menneskekroppen.

WORLD WAR Z

Vi blev i lejren ved Yeroham i tre uger, indtil vores sag var behandlet og resultaterne af vores helbredsundersøgelser endelig var godkendt. Ser du, de havde knap nok gidet at se i vores pas på noget tidspunkt. Min far havde lagt et stort stykke arbejde i at sikre sig at alle vores officielle dokumenter var juridisk gyldige. Jeg tror egentlig de var lige glade. Hvis man ikke var eftersøgt af politiet eller af de israelske forsvarsstyrker for aktiviteter der ikke var 'kosher', var en ren lægeattest det eneste der betød noget.

Socialministeriet garanterede os en lejlighed i et offentligt støttet boligbyggeri, gratis undervisning og job til min far, til en løn der kunne forsørge hele familien. *Det er for godt til at være sandt*, tænkte jeg da vi steg ind i bussen til Tel Aviv. *Hammeren falder lige straks*.

Det gjorde den da vi kørte ind i byen Beer Sheeba. Jeg sov, jeg hørte ikke skuddene, og jeg så heller ikke bussens forrude blive knust. Jeg vågnede med et sæt fordi jeg mærkede bussen slingre voldsomt. Vi stødte ind i en bygning. Folk skreg, der var glas og blod overalt. Min familie sad tæt på nødudgangen. Min far sparkede døren op og skubbede os ud på gaden.

Der blev skudt fra vinduer og døre. Jeg kunne se at det var soldater mod civile, civile med pistoler og hjemmelavede bomber. *Nu sker det!* tænkte jeg. Mit hjerte svulmede af stolthed! *Befrielseskampen er begyndt!* Inden jeg kunne nå at gøre noget som helst, løbe hen for at kæmpe side om side med mine brødre, havde en eller anden grebet fat i min T-shirt og trukket mig ind gennem døren til en Starbucks.

Jeg blev smidt på gulvet ved siden af resten af min familie, mine søstre græd og min mor forsøgte at kravle op på dem. Min far havde et skudsår i skulderen. En israelsk soldat skubbede mig ned at ligge så jeg ikke kunne se ud ad vinduet. Jeg kogte af raseri. Jeg begyndte at se mig omkring efter noget jeg kunne bruge som våben, måske et stort glasskår jeg kunne bore i jødens hals.

Pludselig slog en dør bagerst i lokalet op, og soldaten snurrede rundt og skød. Et blodigt lig faldt om lige ved siden af os, og en granat trille-

WORLD WAR Z

de ud af hans spjættende hånd. Soldaten greb den og forsøgte at kaste den ud på gaden. Den eksploderede mens den var i luften. Hans krop skærmede os mod eksplosionen. Han vaklede baglæns og snublede over liget af min faldne arabiske broder. Men han var slet ikke araber. Da jeg igen kunne se gennem tårerne, opdagede jeg at han havde to lange slangekrølle, kippa på, og at blodige tzitzit stak frem fra hans fugtige, forrevne bukser. Denne mand var jøde, de bevæbnede oprørere ude på gaden var jøder! Slaget der blev udkæmpet omkring os var ikke en palæstinensisk opstand, men de første skud i den israelske borgerkrig.

Hvad lå der efter din mening til grund for den?

Jeg tror der var mange grunde til den. Jeg ved at repatrieringen af palæstinensere ikke var en populær beslutning, det samme gjaldt tilbagetrækningen fra Vestbredden. Jeg er ikke i tvivl om at det strategiske genbosættelsesprogram må have kostet hjerteblod og sat mange sind i kog. Mange israelere måtte se til mens deres huse blev bulldozet for at gøre plads til de befæstede, selvforsynende boligområder. Jeg tror at Al Quds var ... var dråben. Samlingsregeringen nåede frem til at den by var det store svage punkt, den var for stor til at kontrollere og den var et hul der førte direkte ind i hjertet af Israel. De trak sig ikke bare ud af hele byen, men også hele Nablus-Hebron korridoren. De troede at de kun kunne sikre landets grænser ved at bygge en kortere mur langs demarkationslinjen fra 1967, uanset hvilken reaktion dette måtte medføre fra deres egen religiøse højrefløj. Det var alt sammen noget jeg erfarede meget senere, må du forstå. Ligesom det at grunden til at de israelske forsvarsstyrker til sidst vandt over oprørerne, var at størstedelen af oprørerne var ultraortodokse og derfor havde de aldrig gjort tjeneste i de væbnede styrker. Var du klar over det? Jeg var ikke. Det gik op for mig at jeg stort set ikke anede noget som helst om det folk jeg havde hadet hele mit liv. Alt hvad jeg troede var sandt, gik

WORLD WAR Z

op i røg den dag, fortrængt af vores sande fjendes ansigt.

Mens jeg sammen med min familie løb ind bag i en israelsk kampvogn¹⁵, kom der en af de civile kassevogne kørende om hjørnet. En panserværnsraket hamrede lige ind i dens motor. Kassevognen blev slynget op i luften, landede på hovedet og eksploderede i en orange ildkugle. Jeg var stadig nogle skridt fra kampvognen og havde lige tid nok til at se hele hændelsen udspille sig. Skikkelser klatrede ud af det brændende vrage, levende fakler der bevægede sig langsomt mens deres tøj og hud stod i flammer fordi de var oversprøjtet med benzin. Soldaterne omkring os begyndte at skyde på skikkelserne. Jeg kunne se små huller i deres brystkasser hvor kuglerne fløj igennem dem uden at gøre skade. „B’rosh! Yoreh B’rosh!“ råbte gruppeførereren ved siden af mig, og soldaterne sigtede højere op. Skikkelsernes ... skabningernes hoveder eksploderede. Benzinen brændte ud netop som de hovedløse, forkullede lig ramte jorden. Pludselig forstod jeg hvad min far havde forsøgt at advare mig om, hvad israelerne havde forsøgt at advare resten af verden om! Jeg forstod bare ikke hvorfor resten af verden ikke hørte efter.

Køb bogen online på
www.tellerup.dk

---

¹⁵ I modsætning til de fleste landes mest benyttede kampvogne, har en israelsk Merkava luger bagi som personellet bruger til at komme ind og ud af.